

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 1 APRIL 2025

Vergaderzaal 1

1. Cursus "raadslid, iets voor mij?" Informatiemarkt

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouders: burgemeester P. van der Velden

De voorzitter: Het is inmiddels 19.00 uur geweest. Beste mensen, welkom allemaal bij het vragenhalfuurtje van dinsdag 1 april. Geen grap. En de vragen die we hebben, die zijn serieus van aard. We hebben twee vragen voor vanavond. En de eerste vraag komt van Beter voor Dordt. En die gaat over de branden in de wijk Wilgenwende. En de heer Wringer kan de vraag kort toelichten. Gaat uw gang, mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. In de afgelopen vier weken is er maar liefst zeven keer brandgesticht in de wijk Wilgenwende. De branden vinden steeds dichterbij woningen plaats. Dat leidt tot grote onrust en zorgen onder bewoners. Buurtbewoners zagen jongeren op een e-bike/fatbike op de vlucht slaan, na het aansteken van een brand. Dit duidt op doelbewuste en herhaalde brandstichting, en vormt een acuut veiligheidsrisico voor de wijk. Namens Beter voor Dordt stel ik de volgende vragen, waarbij we ervan uitgaan dat het college op de hoogte is van de brandstichtingen. Vraag één, welke prioriteit krijgt de aanpak en opsporing van deze brandstichters mee vanuit de burgemeester richting de gezagsdriehoek, met Openbaar Ministerie en politie? Vraag twee, zijn er, en zo ja, welke maatregelen zijn inmiddels getroffen of in overweging om een achtste poging te voorkomen? En als laatste, wat is uw boodschap aan geschrokken bewoners en omwonenden? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dit is een vraag voor onze burgemeester. Mag ik u het woord geven, heer Van der Velden.

De heer Van der Velden: Dank u wel. Laat ik de heer Wringer om te beginnen danken voor uw vragen. En dat heeft ook voor mij nuttige info opgeleverd. Immers, er gebeurt soms veel, maar je weet niet altijd alles. Ook niet vanuit deze hoek. En dat zeg ik je in alle openheid. Het antwoord zou moeten zijn, dit was ons aanvankelijk niet bekend. Ik heb navraag laten doen bij de wijkagent en de handhaving. En daar zijn op zich niet meldingen gedaan, en dus ook niet bekend. Behalve een melding van een kleine brand. Navraag bij de Veiligheidsregio heeft opgeleverd dat daar door de brandweer vijf kleine branden zijn geblust. In het verlengde dan van het antwoord bij één, er zijn geen

maatregelen getroffen. Wel heb ik, naar aanleiding van uw vragen, onmiddellijk de wijkmanager gevraagd om samen met de wijkagent en andere partners te kijken, wat speelt er, wat zijn daar de achtergronden en welke nadere acties zijn wenselijk? Daarbij vind ik het ook buitengewoon vervelend om te vernemen dat er blijkbaar brandstichtingen zijn, hoe klein dan ook, die niet adequaat bij ons bekend zijn, gemeld zijn. En ik begrijp tevens de onveiligheidsgevoelens die dat kan opleveren bij wijkbewoners. Wat ik vooral ook aan de bewoners wil vragen, informeer de politie. Die zijn daarvoor. En dan pakt men het ook op. En als er meer informatie is over de branden of de brandstichters, en dat weten we allemaal, zou ik zeggen, bel 112, zodat wanneer nodig hulpverleningsdiensten ook ter plekke kunnen komen. Twee, het opsporen als het gaat om de prioriteit, dat is de bevoegdheid van de politie en het OM. Maar ik kan u zeggen dat ik in het eerstvolgende overleg, en ik heb iedere maandag overleg met de politie, wat vindt plaats, wat heeft plaatsgevonden, waar liggen onze zorgen, dat ik hiervan melding maak en daar adequate aandacht voor zal nemen. En mocht daar reden zijn tot extra ... Vanwege strafbare feiten. Dan is het aan het Openbaar Ministerie. Maar ik zal de zaak zeker actief oppakken. En nogmaals mijn dank voor uw vragen, want ik ben blij dat u zich gesteld heeft. Dat heeft mij ook op een aantal punten verder gebracht.

De voorzitter: Dank u wel portefeuillehouder. Mijnheer Wringer, heeft u een vervolgvraag?

De heer Wringer: Ten eerste, dank voor het antwoord en dat u ook de mensen erop wijst dat ze 112 moeten bellen bij brand. Korte vervolgvraag. Als u het overleg heeft gehad met OM, politie en maatregelen zijn genomen, kunt u dan nog even terugkoppelen van wat u gedaan heeft?

De heer Van der Velden: Zeker. Ik ben beschikbaar. U maakt deel uit van het hoogste orgaan van de stad. En het is vanzelfsprekend dat ik u daar de info over lever. Ik zal het noteren. Ik mag het niet vergeten. Er zijn vele andere dingen. Maar uiteraard. En wanneer het nodig is en het vergt een bredere benadering naar de raad, zal ik dat ook niet laten, want ik ben wel geïnteresseerd wat er gebeurt. En twee, hoe kan het dat dat niet in die opzichten gemeld is? Omdat we overal toch goed verbonden zijn met wijken. Er zit bij mij ook wel een fascinerende nieuwsgierigheid in. U hoort ervan.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar de tweede vraag. En de tweede vraag gaat over een gebedsverbod op een middelbare school. En de vraag komt van GroenLinks. En de heer Burakçin zal de vraag kort toelichten. Gaat uw gang, mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, dank u wel. Ik zal het kort houden, voorzitter. Afgelopen zaterdag stond in de krant dat er onrust is op het Insula College, omdat islamitische leerlingen die op die school zitten niet mogen bidden op school. En daarover de volgende vragen, voorzitter. Is het college bekend met deze berichtgeving? Kan het college toelichten in hoeverre een middelbare school, in het licht van artikel 1 van de Grondwet, het recht heeft om leerlingen te verbieden te bidden op school?

En welke rol ziet het college voor zichzelf om ervoor te zorgen dat alle leerlingen op Dordtse scholen, ongeacht hun geloof en overtuiging, zich veilig en welkom voelen? Dat waren ze, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van het college mag ik hierover het woord geven? De burgemeester, gaat u gang. Portefeuillehouder.

De heer Van der Velden: Het college is bekend. Ik kan u zeggen dat ik iedere ochtend zeer vroeg de media lees om te weten, wat is er gebeurd? Want soms gebeuren er ook allerlei activiteiten. Ik heb zaterdag het artikel gelezen. Kan ik toelichten, et cetera, hoe een en ander zit? Het betreft een zogenaamde bijzondere school met een godsdienstige grondslag, namelijk de christelijke, voor het onderwijs. Artikel 23 van de Grondwet regelt de onderwijsvrijheid die geldt juist voor bijzondere scholen. En zoals ook het krantenartikel al stelt, is dat recht niet onbeperkt. Er moet ook sprake zijn van het consequent toepassen van de regels die passen binnen de grondslag van de school. Het onderwijsbestuur, H3O, waar de school onder valt, geeft aan dat zij een open christelijke school zijn, waar eenieder ook echt welkom is. Het onderwijs, en dat zal ons niet verbazen, is ingericht op christelijke grondslag. En daarbij heeft het bestuur een uitgebreid identiteitsdocument vastgesteld, en dat ook besproken met alle medezeggenschapsorganisaties. Er is overigens, en daar gaat het om, absoluut geen sprake van een gebedsverbod. Wel geeft het bestuur aan geen gebedsruimte te kunnen faciliteren of lestijden daarbij aan te passen. En dat geldt voor alle verschillende religies en stromingen die vertegenwoordigd zijn binnen de school. Men kan het niet faciliteren en er zijn geen gebedsruimten. Als u vraagt, welke rol ziet het college voor zichzelf om ervoor te zorgen dat alle leerlingen op de Dordtse scholen zich veilig en welkom voelen, ongeacht geloof en overtuiging, het is bekend dat het college, de raad van deze mooie stad absoluut inclusie wil bevorderen, en ook met name via het programma Inclusieve Stad. Het tegengaan van discriminatie is daar een absoluut belangrijk onderdeel van. En we hebben reeds, ook heel recentelijk, vele activiteiten georganiseerd in het kader van de week tegen discriminatie en racisme. Ook in het onderwijsbeleid, dat gezamenlijk met scholen is opgesteld, is vastgesteld dat we streven naar een inclusieve omgeving, waar leerlingen, personeel en ouders zich welkom voelen, gelijk behandeld worden en ook betrokken zijn en worden bij de besluitvorming. Dit betekent overigens niet dat iedere school algemeen zou zijn. Het is bekend, Dordrecht kent een breed scala en aanbod van scholen, zowel de openbare scholen als scholen op een bijzondere grondslag. Kan een grondslag zijn op basis van geloof, levensovertuiging of het onderwijsconcept. En het is aan die scholen om daar zelf wel vorm aan te geven. Buiten de orde van de vraag om, ik hoop dat u mij dat toestaat. De afgelopen week heb ik een aantal iftar-bijeenkomsten, maaltijden, bijgewoond. En ik was echt oprecht onder de indruk dat die een brede bezoekerkring hadden, met verschillende identiteiten, mensen met diverse achtergronden. En ik vind dat opmerkelijk, omdat ik denk, hier wordt echt vormgegeven om te werken aan inclusiviteit. Ik vond dat buitengewone avonden. Bevoorrecht om daar te mogen zijn. En toen dacht ik, men werkt eraan.

En ik vind dat dat ook een geest moet zijn die ook in het onderwijs van toepassing moet zijn, juist omdat we afgelopen week ook hebben kunnen lezen dat sommige groepen, waaronder bijvoorbeeld de Marokkaanse groepen of de islam groepen, zich wat gediscrimineerd voelen. Er kan geen plaats voor zijn. In houding en cultuur daar voluit de aandacht aan geven.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: In principe voldoende beantwoord. Als ik het goed begrijp, u heeft een lang betoog, maar het gaat er niet om dat ze daar niet mogen bidden, maar gaat puur om de faciliteiten die er niet zijn, die aangeboden kunnen worden. Dat is eigenlijk in het kort uw antwoord.

De voorzitter: Kort.

De heer Van der Velden: Het is een lang betoog, maar dat heeft ook alles te maken met dat ik vind dat we echt inclusief moeten zijn en mensen ruimte moeten geven om hun identiteit, wie en wat ze zijn, te kunnen beleven. Juist in een tijdgeest waar het een en ander misschien wel behoorlijk onder druk staat

De voorzitter: Dank u wel. Dan dank ik de vraagstellers, het college voor de beantwoording en iedereen hier aanwezig. Wens ik u een prettige vergaderavond.

3. Vaststellen van Tariefdifferentiatie parkeren - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Boom-Vos
Raadsgriffier: De heer Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Ayverdi (DENK)
Dhr. Bootsman (GroenLinks)
Mevr. Dijkstra (Gewoon Dordt)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Katif (Beter voor Dordt)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van der Net (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. De Vries (VSP)
Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder R. van der Linden

Ambtelijke ondersteuning: dhr. Vissers, mevr. Platenkamp

De voorzitter: Iedereen is al stil, maar ik wacht heel even op onze griffier. Daar is hij. Welkom allemaal, mensen op de tribune, mensen thuis. En welkom aan wethouder Van der Linden, namens het college. Ook aan de ambtelijke ondersteuning, de heer Vissers en mevrouw Platenkamp. Ik heb ze vorige week al voorgesteld, maar niet iedereen was er toen. De heer Vissers is strategisch beleidsadviseur parkeren. En mevrouw Platenkamp is de opgave manager bereikbare stad en regio. Voor het verslag vraag ik de raads- en commissieleden zich kort voor te stellen. En ik ga beginnen, nou moet ik even, met Gewoon Dordt, maar ik ... Mevrouw Dijkstra. De eerste keer dat ik uw naam gebruik. Gaat uw gang.

Mevrouw Dijkstra: Marjanne Dijkstra, Gewoon Dordt.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Van der Net: John van der Net, Dordtse VVD.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Oostenrijk: Theo Oostenrijk, CDA.

Mevrouw Platenkamp: Saskia Platenkamp, ambtelijke ondersteuning.

De heer Vissers: De heer Vissers, ambtelijke ondersteuning.

De heer Van der Linden: Rik van der Linden, wethouder.

De heer Den Boer: Mark den Boer, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Karin Boom. En ik mag uw commissievoorzitter zijn. Vorige week hebben we in de Agendacommissie het raadsvoorstel over de Tariefdifferentiatie parkeren teruggestuurd, omdat deze op een aantal punten niet behandelbaar was. Er is wel op voorhand besloten om de Agendacommissie van 1, tenminste de commissie voor 1 en 8 april gereserveerd te houden voor behandeling, als er een verbeterd voorstel was. En die is er.

Die hebben we allemaal toegestuurd gekregen. En die gaan we dan vandaag ook behandelen. Alleen nog even, we hebben deze tactiek als raad gekozen om de tarieven per 1 juli in te kunnen voeren, als we dat halen. En dat lijkt nu nog te gaan. We hebben vandaag een presentatie. Ik ga dadelijk mevrouw Platenkamp als eerste het woord geven. Het verzoek van de ambtelijke ondersteuning is als u vragen heeft over de sheet, stelt u ze dan. Mist u nog vragen, dan ... Tenminste, mist u informatie waar u nog vragen over heeft, kunt u die aan het einde van de presentatie stellen. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Platenkamp.

Mevrouw Platenkamp: Dank u wel, voorzitter. Welkom bij de behandeling van het raadsvoorstel differentiatie parkeertarieven. Dit is iets wat voortvloeit uit het eerder door

jullie vastgestelde Mobiliteitsplan. Op 24 september 2024 is het Mobiliteitsplan Dordrecht 2040 vastgesteld. Daarin hebben we een aantal voornemens neergezet, om aan te geven dat er bepaalde stappen nodig zijn om de groei van de stad met de woningen, maar ook het aantal banen en het autogebruik op de juiste manier in balans te brengen, zodat je dan in 2040 nog steeds van A naar B kan gaan met de auto, met de fiets, lopend, met deelmobiliteit en met het openbaar vervoer. Daar gaat het Mobiliteitsplan over. En daaruit blijkt ook dat de auto een hele belangrijke factor is in Dordrecht. En een goede plek moet krijgen in onze stad. Dat vraagt om op een bepaalde manier ook kijken naar welke plek die auto inneemt in onze openbare ruimte. Welke plek we hebben gereserveerd voor het parkeren. Vandaag behandelen we een voorstel waarin we van het beherend parkeerbeleid, wat we eerder hadden, naar een sturend parkeerbeleid gaan. En sturen krijg je eigenlijk alleen maar voor elkaar door met de prijs te spelen. Door met de prijs te spelen, kan je mensen beïnvloeden om een bepaalde auto op een bepaalde plek te zetten. En als je dat op de juiste manier doet, dan speel je op die manier ook weer heel veel ruimte vrij. Alles wat wij hier voorstellen, is ook nodig om de realisatie van parkeerinvesteringen voor de toekomst mogelijk te maken. Want in het Mobiliteitsplan hebben we ook aangegeven dat, willen we die auto de juiste plek geven bij alle gebiedsontwikkelingen die we hebben, een heleboel parkeergarages moeten gaan bouwen. Er zitten elf parkeerontwikkelingen in het politiek akkoord, bijvoorbeeld. En die moeten allemaal doorvertaald worden. Daar hebben we nu geen geld voor. En we zijn aan het zoeken naar middelen hiervoor. En een van die middelen is de parkeertarieven. En mag ik nu het woord geven aan mijn collega.

De heer Vissers: Dit is een plaatje wat sommigen van jullie vorige week al gezien hebben, maar ik sta hier toch nog heel even bij stil. En dat heeft te maken met dat in het raadsvoorstel staan ook nog enkele andere belangrijke passages, zowel de keuze voor de financiële knoppen als de restwaarde, de afschrijvingstermijn en de jaarlijkse bijdrage aan de algemene reserve. En ik kan u melden dat de restwaarde en de afschrijvingstermijn op korte termijn, via de Nota Waarderen en Afschrijven, uw kant op komt. En de jaarlijkse bijdrage wordt betrokken bij de Perspectiefnota. Dan weet u in ieder geval wanneer dat ook naar u toekomt. De mogelijkheden voor de inzet van de 2030 middelen als bron, dat komt bij de separate voorstellen van eventueel te realiseren parkeergarages, want daar gaat u apart over beslissen. Dat doen we nu niet bij dit voorstel.

En wat ook nog een belangrijk element is, wat we wel in dit raadsvoorstel voor u beschreven hebben, is dat we eind dit jaar hopen u een voorstel voor te kunnen leggen over het inzetten van een mobiliteitsfonds, om bijdragen van ontwikkelaars beter te kunnen borgen. En dat is ook een belangrijke financiële knop om aan te kunnen draaien. Maar het raadsvoorstel wat nu voor u ligt, dat gaat eigenlijk over de laatste knop die u rechts ziet. En dat gaat over de inkomsten via de parkeertarieven. Mijn armpjes zijn korter. Is goed. Ik ga u nu, als hier over het voorgaande geen vragen zijn, meenemen in de belangrijkste wijzigingen op het gebied van die parkeertarieven. Want de kortparkeertarieven in de parkeergarages, gemiddeld stijgen die met 15 procent. Het blijft betalen per minuut, wat we destijds ingesteld hadden. We hebben hier wel de bedragen per uur weergegeven, om u een goede referentie te geven. Zoals bijvoorbeeld bij Achterom waar we nu op 2,83 per uur zitten, daar is het voorstel om naar 3,25 te gaan. Dat is een stijging van 42 cent. En voor de Spuihaven is dat van 1,89 naar 2,50 per

uur. En dat is een stijging van 61 cent. En dat wil zeggen dat de Spuihaven straks nog steeds 75 cent goedkoper is dan het Achterom. En dat doen wij heel bewust om te sturen, hoe dichterbij het centrum, hoe hoger de tarieven. Hoe verder van het centrum af, hoe lager de tarieven. Riedijkshaven en Energiehuis liggen wat verder van het centrum af. En die zetten we dan ook in met een lager, aantrekkelijk tarief. Ten aanzien van de avondtarieven hebben we geconstateerd dat de tijden voor het Energiehuis en voor Spuihaven en Riedijkshaven nu van elkaar afwijken. We houden die tarieven gelijk, met 3 euro per avond. Alleen stopt het dan nu niet meer straks in Riedijkshaven en Spuihaven om 03.00 uur, maar loopt het ook gewoon tot 6.00 uur door, is ons voorstel, net zoals op het Energiehuis van toepassing is.

De heer Bootsman: Ik zit even na te denken. Ik zie staan Riedijkshaven en Energiehuis, inclusief pendelbus. Is die pendelbus er dan altijd of alleen in de weekenden, of hoe moet ik dat zien?

De heer Vissers: Dat is inderdaad nadere uitwerking, om te zorgen dat we ook daar ... En met name voor het Energiehuis, daar ligt nu een bushalte voor de deur. Alleen daar is wat discussie over of dat we die daar kunnen behouden of niet kunnen behouden? En zeker als hij daar komt te vervallen, dan willen we met een pendelbus de mensen snel naar het centrum kunnen brengen, net zoals we in de kerstperiode hebben gedaan. Zowel voor Weeskinderdijk als Energiehuis hebben we dat toen ingezet. We proberen oog te houden voor mensen die dan kiezen om voor een lager tarief daar te gaan staan. We hebben ook voor het Energiehuis dat aantrekkelijke dagtarief toen geïntroduceerd, en dat willen we ook continueren, op de zaterdag en op de zondag.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis heeft een vraag.

Mevrouw Kamphuis: Eigenlijk een vervolgvraag. Is die pendelbus dan ook rolstoelvriendelijk, zodat ze met de rolstoelen ook mee kunnen?

De heer Vissers: Daar ga ik wel vanuit, net zoals de normale bus in feite ook met rolstoel te gebruiken is natuurlijk. Maar daar moet even naar gekeken dat daar aandacht voor is.

De voorzitter: En nu gaan we los hoor. De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Nee, we gaan niet los, maar ik wil wel aanvullen dat de vraag van mevrouw Kamphuis zeer terecht is, want de pendelbusjes die met de kerst werden ingezet, waren niet toegankelijk. Dat is een terechte vraag.

De heer Vissers: We hebben hem gehoord. We zorgen dat we daarnaar kijken. Dan ga ik door met de kortparkeertarieven op straat. Omdat we het verschil op straat en de garage groter willen laten zijn, om het ook aantrekkelijker te maken om in de garage te staan, is het gemiddelde van het stijgen van de tarieven op straat 20 procent. En voor het autoluw gebied kiezen ervoor om de dagkaart te handhaven. Het is daar eigenlijk dat we daar zo min mogelijk auto's willen hebben. Dat blijft eigenlijk ongewijzigd. We hebben ook geconstateerd, en dat ziet op het meest linkerplaatje, zoals het nu in de Verordening parkeerbelasting zit, met de aangewezen gebieden, dat zone 3 eigenlijk te groot is om daar een differentiatie in door te voeren. En dat ziet u dan, wat we u nu voorstellen, in het plaatje daar rechts, even ingezoomd voor het centrum. De zone onder het spoor valt

er niet af, maar we hebben even ingezoomd op het centrum, om rondom de Spuiboulevard ontwikkeling, waar we enorme verdichting gaan toevoegen van woningen, een andere codering te geven, in dit geval 2B, om in een later stadium, als die verdichting heeft plaatsgevonden, bij het centrum te kunnen gaan betrekken in de tariefzonering. Dat is nu nog niet het geval, maar we bereiden dat wel voor. En dat is hetzelfde, omdat die zone 3 zo groot is, hadden we nog een zone 5 rondom het Energieplein, het voormalige P&R-terrein Energiehuis. Dat is eigenlijk niet tot nauwelijks meer aanwezig. Daar hebben we de parkeergarage Energiehuis voor teruggekregen. En die houdt op te bestaan. Die ziet u daar nog als geel vlekje in het kaartje ernaast. En we hergebruiken die zone 5 om verder dan rondom het centrum, de blauwe vlek die u daar ziet, een nieuw zonenummer te geven. Nu is het voorstel nog om die tarieven gewoon gelijk te houden, maar in de toekomst zouden we daar dan verder in kunnen differentiëren, om die mogelijkheid open te houden. Zoals het principe is, hoe verder van het centrum, hoe goedkoper dat we dan het parkeren kunnen inzetten. En ik zie een handje.

De voorzitter: Die zag ik ook. De heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Eerst een opmerking. Ik vind het jammer dat de plaatjes niet dezelfde schaal hebben en hetzelfde beeld geven. Dat is lastig vergelijken met elkaar. En zoals u zegt, tariefzone 3 en 5 hetzelfde houden. Maar 5 ligt veel verder van het centrum. Waarom nu al niet parkeerdifferentiatie toepassen en 5 goedkoper maken of 3 duurder maken?

De heer Vissers: Daar hebben wij nu niet voor gekozen, simpelweg omdat we al heel veel stappen maken op tariefgebied. Maar dat is zeker een optie. En dat is zeker ook een optie als we verder zijn in de verdichting met de woningbouwprogramma's. En daarvoor hebben we ook die 2B, die 3 en die 5 nu al erin gezet.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Vissers: Dan hebben we ook nog de zone 6. Die willen we ook behouden, dat de zone rondom Weeskinderdijk, omdat dat een specifieke zone is. Daar is nu die eerste 24 uur tegen een nultarief. Alleen dat nultarief, hebben we gemerkt, dat het in den lande tot steeds meer jurisprudentie leidt en discussies. We hebben een tijdje terug met u ook gedeeld dat we eenzelfde juridische discussie hebben gehad op de runshopplaatsen, dat die parkeerduurbeperving onderuit werd gehaald. En we willen voorkomen dat hier hetzelfde zal gaan gebeuren. We gaan daarover, enerzijds om de jurisprudentie invulling te geven, anderzijds om mensen eraan te laten wennen dat parkeren gewoon niet gratis is. Om daar voortaan een euro voor de eerste 24 uur te vragen. En daarna, nu is het 40 cent, en dan wordt het 50 cent per uur verder.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft een vraag van mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Nu bestaat die nieuwe wijk nog niet, maar in de toekomst gaat dat gebeuren. Ik neem aan dat dat ook betaald parkeren wordt. Maar er komen veel minder parkeerplekken vrij voor die bewoners. Hoe had u dat in gedachten?

De heer Vissers: Ik neem aan dat u bedoelt op het Maasterras. Dat klopt. En dat staat ook in dit voorstel, om voor te stellen om aan het kaartje het Maasterras al aan te wijzen. Maar de plannen in het Maasterras zijn om daar een autoluwe wijk neer te zetten, waarbij het parkeren voornamelijk plaats gaat vinden in parkeergebouwen, tenzij u moeilijk ter been bent en met een gereserveerde gehandicaptenparkeerplaats, loopbeperking heeft, noem maar op. Maar in feite willen we alleen voor laden en lossen in dat gebied plekken creëren en voor mensen met een beperking. Het is niet de bedoeling, straks in die wijk, dat men op straat parkeert. Maar daarvoor moeten we hem wel aanwijzen om daar regulering op te kunnen zetten. En straks bij de doorvertaling, nadat u de behandeling van dit hele raadsvoorstel heeft gehad in de verordening en in de verordening Parkeerbelasting, daar zal dan ook dat linker kaartje netjes aangepast worden, inclusief het Maasterras aan toegevoegd worden.

De voorzitter: Dank u wel. U zegt, het raadsvoorstel wat hier nu ligt, dat hebben we doorgevoerd. Als de raad iets anders besluit, dan gaat dat mogelijk aangepast worden.

De heer Vissers: Dan moeten we dat ook aanpassen.

De voorzitter: Maar we doen het nu met de informatie die we hebben. De heer Wringer heeft ook een vraag.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik heb misschien meer een vraag voor de griffie. Het raadsvoorstel was natuurlijk eerst teruggestuurd. En ik kan me geen mail herinneren voor een nieuw raadsvoorstel. Wanneer is dat gestuurd?

De heer Den Boer: Afgelopen donderdag zijn gewoon de stukken van vanavond gepubliceerd. En de nieuwe versie zit nu bij de stukken.

De heer Wringer: Maar we hebben geen mailtje gekregen dat een nieuwe versie erbij zit.

De heer Den Boer: Dat klopt.

De heer Wringer: Als ik misschien dadelijk nog vragen heb, is dat misschien gebaseerd op de oude stukken, want ik heb het niet nog een keer doorgelezen.

De heer Den Boer: Volgens mij het enige verschil, en dan kijk ook even naar links, is het ontwerp raadsbesluit. Die is wat uitgebreider, zodat hij ook beter amendeerbaar is. Verder is het voorstel, volgens mij, hetzelfde.

De heer Van der Linden: Klopt, identiek. En is ook conform wat de Agendacommissie graag wilde zien, een wat betere omschrijving van wat we eigenlijk voorstelden om te besluiten. De enige pagina is het raadsbesluit en bij de intro het voorgestelde raadsbesluit.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat mevrouw Pichel ook een vraag heeft.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Ik kan me ook voorstellen dat deze vraag misschien achteraf of schriftelijk beantwoord zou moeten worden, maar ik stel hem gewoon even. Want u had het net over de jurisprudentie met betrekking tot de zone die dan wel

betaald parkeren moet worden, of dat gratis parkeren mogelijk leidt tot bepaalde jurisprudentie wat we voorkomen willen? Jurisprudentie is natuurlijk niet wetgeving. Ik ben even benieuwd wat dan daar de casus van is en wat de jurisprudentie is?

De heer Vissers: Die moet ik even voor u opzoeken. En dat wil ik u best toesturen.

Mevrouw Pichel: Fijn.

De heer Vissers: Dan zal ik via de griffie zorgen dat dat jullie kant op komt.

Mevrouw Pichel: Dank u wel.

De heer Vissers: Het laatste wat ik over dit plaatje kan zeggen, is in ieder geval dat we hebben in het verleden besloten om het tarief voor de gehandicaptenparkeerplaats gelijk te stellen met het laagste tarief, in feite tariefzone 4. En dat blijft ook zo. Dan de parkeervergunningen. Een aantal jaren geleden hebben we de gebieden voor de parkeervergunningen ingedeeld in een gebied A en een gebied B, een centrumgebied en een Schilgebied daaromheen. Daar verandert in feite nu niets aan. Dat behouden we. En het enige wat we hier wel in doen, is de tariefdifferentiatie met de 20 procent voor de straatparkeertarieven op doorzetten. Dan komen we bij de parkeerabonnementen in de parkeergarages. En dit zijn de abonnementen van bewoners, bedrijven die parkeren in de parkeergarages. De commerciële abonnementen zijn dit in feite. Voor de abonnementstarieven stellen wij voor om te werken met vijfjaarlijkse stapjes, omdat anders in een keer de stap te fors is die we moeten gaan maken. En de verhoging van het tarief uitsmeren over 5 jaar. Wat je in deze tabel ziet, dat is tabel 5 in de stukken, daar zie je nu is geprojecteerd in het lichtblauw wat uiteindelijk het eindtarief gaat worden.

En de stapjes hebben we in tabel 6 gezet, waarbij dat u kan zien wat dan de tarieven bij de grootste vergunningsgroepen is. Voor de nacht-, weekendabonnementen, voor de abonnementen voor 24/7 en voor de kantoorabonnementen per garage.

De voorzitter: Mijnheer Vissers, de heer Oostenrijk heeft een vraag.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, tabel 5 snap ik, in die zin, ie zit ook in lijn met de 1 juli operatie.

De heer Vissers: Dat is deze.

De heer Oostenrijk: Dat is 5. Maar, en dan kom ik toch op de wijziging van de voorgestelde besluiten, dan zit er een vrij cryptische zin in besluit nummer 5. Enerzijds snap ik hem, want de tarieven aan te passen conform tabel 5, daar hebben we het net over gehad. En vervolgens de stappen in tabel 6 in dit raadsvoorstel. Is dit nu een besluit? Oftewel besluit je impliciet al voor de 5 jaar dat dit de stappen gaan worden? Ik vind hem cryptisch, omdat normaal alle andere besluitelementen hebben letterlijk puur betrekking op 1 juli. En hier wordt er eentje bijgehaald. En dan kom je ook nog bij dat besluitpunt 2. En daar staat, de ambitie te realiseren. Die snap ik. Maar hier wordt punt 5 verweven, naar mijn mening, met 2. En dat is een lastige. Want als je dit kunt lezen, en

mijn vraag is, is dat zo bedoeld, stellen we dan impliciet in feite al vast, ongeacht dat we niet weten wanneer die parkeergarages gereed worden, dat dit de tarieven worden?

De voorzitter: Als ik de heer Oostenrijk ... Kunt u beslispunt 5 beter uitleggen? En is het noodzakelijk om die aan te passen?

De heer Vissers: Ja, ik kan die wel uitleggen. Wat we hier in ieder geval getracht hebben te doen in tabel 5, ook de eindsituaties waar we naartoe willen. We hebben alleen geconstateerd, dit is wel een hele grote stap als we die in een keer zetten. En daarvoor hebben we gezegd, en dan ga ik nog even naar dit plaatje toe, dat smeren we uit over 5 jaar. Maar ieder jaar zult u de tarieven opnieuw vaststellen, middels de Verordening parkeerbelasting. Daarin worden ze daadwerkelijk vastgesteld.

De heer Oostenrijk: Strikt genomen, zou het handiger zijn om het tweede deel van die tekst als zodanig ook te formuleren?

De heer Vissers: U kiest er wel voor om deze lijn te volgen. Dat is ons voorstel, om u nu al te laten zien wat u op 1 januari 2026 als tarief voorgeschoteld krijgt. Dat is in vergelijking, en ik snap dat u dat voorstel toen gemist heeft, zoals bij het Gezondheidspark was. Want het Gezondheidspark hebben we toen in 2023 aangegeven, wij verhogen deze tarieven in twee stappen. En toen hebben we gelijk laten zien wat de tarieven in 2024 en in 2025 zouden zijn. Maar het daadwerkelijk doorvoeren en de Verordening parkeerbelasting voorleggen, heeft in dat jaar pas plaatsgevonden. Dat is eigenlijk in diezelfde lijn, alleen nu over vijf jaar.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, toch is deze uitleg mij niet helder genoeg. Het is een van tweeën, of het zit in dat besluitpunt 5 onder 1, dat naast de tariefstelling per 1 juli, want dat is tabel 5 ... Is het nu ja of nee dat in hetzelfde besluit ook van kracht wordt dat dit de tarieven worden, of niet?

De voorzitter: Mag ik daar even ...

De heer Oostenrijk: Als het de ambitie is, dan snap ik hem, maar dan moet hij anders geformuleerd worden, vind ik.

De voorzitter: Mag ik daar dan even, zoals ik hem hoor, als voorzitter ... En ik kijk even hier rond. Als ik hem samenvat, wat de heer Vissers uitlegt, we stellen de tarieven conform tabel 5 vast. Dat heeft een bepaald percentage per jaar. Dat zou betekenen dat op een gegeven moment, als we meerdere jaren al bezig zijn, tabel 6 ingaat. Maar er wordt jaarlijks bij de parkeertarieven besloten dat dit gebeurt. Klopt dit, de heer Vissers, dat ik dit zo vaststel?

De heer Vissers: Ja, dat klopt. En even ter aanvulling op de vraag van mijnheer Oostenrijk, de ambities en de tabel bij de ambities, daar staat alleen eigenlijk de garage van het Dordthuis hierin opgenomen, omdat die zo kort bij zit. En de garage van de Spuihaven, in relatie tot de situatie als de oude gesloopt gaat worden en de nieuwe wordt neergezet. De tarieven van het Gezondheidspark, de Grote Markt, Steegoversloot

en de Maaspark garage zijn hier bewust nog niet in opgenomen, omdat we zover nog niet zijn. In deze tabel hebben we wel gelijk getracht om u, voor die twee garages die nabij zijn, wel al inzage te geven, zodat er ook goed in de communicatie naar huidige abonneementhouders gecommuniceerd kan worden wat in de nabije toekomst tussen nu en vier, vijf jaar de tarieven gaan worden.

De voorzitter: Mag ik heel even de rest langs kijken? Ik heb een paar vragen. Dit gaat hier ook over, mevrouw Kamphuis? Want mijn vraag is, is er onduidelijkheid over? Volgens mij wordt er gezegd, besluit conform tabel 5. Dat is een jaarlijkse verhoging. En wanneer wij over parkeergarages besluiten en wanneer we over de parkeertarieven, de jaarlijkse, dan past dit aan. Tabel 6 wordt niet automatisch besloten. En de heer Van der Net, u heeft daar ... Wat ik kijk even rond, is dat voor de rest wel ...

De heer Van der Net: Ik probeer me toch enigszins juridisch even te bekijken. En er staat natuurlijk inderdaad, de abonnementstarieven parkeergarages aantal te passen conform tabel 5. Dat is duidelijk. En vervolgens de stappen in tabel 6, in het raadsvoorstel. Met andere woorden, de stappen in tabel 6 wordt ook over besloten, toch?

De heer Vissers: Ja, klopt.

De heer Van der Net: Dat is correct?

De heer Vissers: Klopt.

De heer Van der Net: Met andere woorden, die stappen die daarin staan en die verhoging, daar besluiten we al over, over vijf jaar, toch?

De heer Vissers: In feite laten we u zien waar het over 5 jaar gaat eindigen met de tarieven. En we laten u ook zien, wat is het tarief voor bijvoorbeeld Achterom voor een 24 uurs-, 7 dagen in de week abonnement. Die gaat van 2.356 naar 2.400 per 1 juli. En op 1 januari 2026 gaat die naar 2.500. Wij geven u al gelijk inzage in, dit zijn de stappen die we gaan maken.

De voorzitter: En de heer Vissers, dat zijn de stappen die u in de parkeerverordening, die u jaarlijks gaat bijstellen, gaat maken?

De heer Vissers: Ja, de uiteindelijke beslissing neemt u bij het vaststellen van de Verordening parkeerbelasting.

De heer Van der Net: Even dan echt voor de duidelijkheid. Tabel 6 zijn de stappen die moeten worden genomen, maar die worden toch jaarlijks uiteindelijk dan bepaald?

De heer Vissers: Ja.

De heer Van der Net: Dat betekent dat wat er in tabel 6 staat, dat daarover nog niet wordt besloten, want dat wordt jaarlijks besloten? Ik probeer dat even duidelijk te krijgen.

De voorzitter: De heer Van der Linden gaat even wat meer duidelijkheid geven.

De heer Van der Linden: Dat hoop ik. In tabel 5 besluiten we wat er staat, dit wordt het tarief voor deze garages. In tabel 6 zeggen we, tabel 5 is wel heel erg absoluut. Laten we 5 tussenstappen inbouwen. Deze stappen, zoals we ze nu kennen. Maar we weten een ding heel zeker, op 1 januari aanstaande gaan we natuurlijk een inflatiecorrectie toepassen op alle prijzen die we hanteren, of het nou is voor afval of voor parkeren of voor nog veel meer andere dingen. De stappen van tabel 5 zullen blijven gelden, maar u bent zelf natuurlijk ook nog aan zet als het gaat om de jaarlijkse inflatiecorrecties. En ik kan het niet voorspellen, maar misschien dat u over 2, 3 of 5 jaar ook wel andere dingen besluit over parkeertarieven. Nu besluit je, tabel 5 is het bedrag waar je naar streeft. En dat doen we in tabel 6 in 5 stappen. En nu hangen daar deze prijzen aan. En die moeten inderdaad om te kunnen heffen nog een verordening krijgen. Maar daar zult u dezelfde bedragen zien, want die gaan we voor 1 juli ook voorleggen.

De heer Vissers: En nog aanvullen op wat de wethouder zegt, nadat we u uw oordeel en alles gegeven hebt over dit voorstel en uw besluit heeft genomen, dan volgt de Verordening parkeren en de Verordening parkeerbelasting, waar u nu daadwerkelijk dat besluit bekrachtigt. De discussie die u nog wil voeren met elkaar en eventuele amendementen, die worden dan eerst verwerkt in het daarna voor te leggen voorstel.

De voorzitter: Ga er even over nadenken. Ik verzoek eigenlijk ook de griffie om nog heel even te kijken, klopt het? De onduidelijkheid ontstaat, omdat er is geprobeerd duidelijkheid te verschaffen. En daar wordt, denk ik, dan ook nog even naar gekeken, naar de formulering. Ik ga even verder, want de heer Wringer en mevrouw Kamphuis hadden ook nog een vraag. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. De wethouder zegt het denk ik goed, in 5 stapjes, want als je natuurlijk de eerste verhoging op 1 juli verhoogt en de laatste op 1 januari 2029, is maar 3,5 jaar. En overal staat in het document 5 jaar. Ik vind dat een beetje misleidend. Daarnaast is de verhoging voor de nieuwe Spuihaven natuurlijk al een jaar, 1 januari '28. Zie ik het goed, als ik nu een abonnement neem op de Spuihaven, ik 1.383 betaal en 2,5 jaar later 2.400, plus inflatiecorrectie in deze jaren? Misschien wel 2.500, 2.600 dan al. Oftewel een prijsstijging van 80 procent ongeveer.

De heer Vissers: Volgens mij ziet u dat goed.

De heer Wringer: Absurd, maar oké. De nieuwe Spuihaven had ik het over. Die gaat gigantisch omhoog.

De voorzitter: Er wordt gezegd dat het klopt. Daar ga ik niet meer aan discussiëren. Mevrouw Kamphuis, u heeft ook een vraag.

Mevrouw Kamphuis: Een verduidelijkende vraag. Voorzitter, dank u wel. Wat ik niet snap, op straat is een abonnement veel goedkoper dan in de Spuihaven. Maar waarom liggen die prijs zo ver uit elkaar? Want we willen allemaal dat die auto van de straat af gaat.

De heer Vissers: Klopt. Alleen het realiseren van gebouwde parkeervoorzieningen is een zeer kostbare zaak. Dan gaat het echt over miljoenen. Dat hebben we u vorige week in beslotenheid laten zien. En daar horen ook dergelijke exploitatieprijzen bij, die gewoon marktconform zijn.

De voorzitter: De heer Oostenrijk heeft ook nog een vraag.

De heer Oostenrijk: Ook min of meer een aanvulling hierop. De gemeente, wij willen parkeren op straat ontmoedigen, in die zin dat we meer leefruimte op straat willen hebben, minder blik op straat. Dat wringt als het gaat ... Het verleiden om in parkeergarage te staan. Ik hoop dat de wethouder er ook iets van vindt. Daar zit een zekere spanning in, want dit is niet een geweldige aanmoediging voor een burger ...

De voorzitter: De heer Oostenrijk, ik ga u heel even stoppen, want dit is wel heel erg oordeelsvormend. Als u een beeldvormende vraag heeft, dan kunt u die stellen.

De heer Oostenrijk: Wat vindt u van de verschillende tarieven?

De voorzitter: Dat is ook politiek. Daar hoeft een ambtenaar niks van te vinden. Dat zijn wij als raad die dat vaststellen. Ik ga even verder kijken. Zijn er nog andere vragen over deze tarieven? Dan gaan we door.

De heer Vissers: En ik kan de heer Oostenrijk wel ergens in tegemoetkomen hoor, want het klopt, we willen het liefst dat mensen zoveel mogelijk in de parkeergarages parkeren en minder op straat. Maar dit zijn de tarieven die we eigenlijk gewoon al hanteren voor de commerciële tarieven. Daarnaast introduceren we ook 2 nieuwe producten met dit raadsvoorstel. Dat is de parkeervergunning op afstand, met een prijsstelling van 5 euro per maand om te parkeren. Daarmee kunt u parkeren straks op Weeskinderdijk dan wel de nieuw te realiseren mobiliteitshubs. Waarmee u een stuk parkeergemak geboden wordt, zodat u niet iedere dag uw parkeerrecht hoeft te activeren. Maar dan kunt u dat in een keer voor de hele maand doen. Dat is een heel aantrekkelijk tarief om op afstand mee te parkeren, maar dat is een vergunning. En een vergunning is gewoon wat anders als een abonnement. Daarnaast bieden wij nu nog steeds aan, voor mensen die in het centrum wonen, hun tweede vergunning in te leveren om in de garage te gaan staan, tegen dezelfde prijs. En daar kan men nog steeds gebruik van maken. En daarnaast komen wij met een nieuw product. En dat hebben we ook beschreven in bijlage 1, de nadere uiteenzetting van de parkeertarieven. En dat is de garagevergunning. En de garagevergunning is eigenlijk bedoeld voor de mensen die nu met een straatvergunning in een garage staan, en dat gebeurt in de garages Achterom, Drievriendenhof en in de Spuihaven, om ze een passend product te geven. En die garagevergunning, omdat het een wezenlijk ander product ook is, het is een heel andere plek als wanneer je op straat parkeert, daar hoort ook een ander voorzieningenniveau bij, die zetten we dit jaar in op 20 euro per maand. En die zal uiteindelijk in stapjes van 3, en dat vindt u in bijlage 2 ook terug, groeien naar 60 euro per maand. En dat zijn heel andere tarieven als deze commerciële abonnementstarieven. Misschien kom ik de heer Oostenrijk daar iets tegemoet in wat ik van de tarieven vind.

De voorzitter: Dat vind ik heel voorkomend van u. Leidt wel gelijk tot een vraag. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Is er ook gekeken naar een alternatief? Minder auto's in de stad en gratis openbaar vervoer? Want dan ga je het blik van de straat afhaken.

De heer Vissers: Nee, daar is in dit voorstel niet naar gekeken. Daar is wel in het Mobiliteitsplan naar gekeken, om daarop in te zetten. Het Mobiliteitsplan is veel breder. Dit plan is sec een differentiatie van de parkeertarieven, gericht op meer sturend parkeerbeleid.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Het garage parkeren, het nieuwe product, geldt dat dan alleen voor de nieuwe abonnementen of gaan jullie dat ook toepassen op de driehonderd bezitters die nu al een vergunning hebben?

De heer Vissers: Dat gaat over de huidige bezitters met een straatvergunning, die in de garage.

De heer Wringer: Als ik het goed begrijp, die gaan van 11,10 euro per maand naar 60 euro, plus 3,5 jaar inflatie per maand.

De heer Vissers: Nee, per 1 juli gaan die naar 20 euro per maand. Zoals ik u uitgelegd heb, is het een wezenlijk ander product. Men heeft historisch altijd voor een koopje in de garage gestaan. En die verhogen wij langzaam, in 3 jaar tijd, naar 60 euro.

De heer Wringer: Plus inflatie. Dat is een verhoging in 3,5 jaar tijd van 500 procent. En dat is acceptabel? Dat is een politieke vraag.

De heer Vissers: Dat klopt.

De voorzitter: Dat besluiten wij, of dat acceptabel is. De heer Vissers, ik zou u willen verzoeken naar de volgende sheet te gaan.

De heer Vissers: Dan wil ik u in ieder geval deze sheet ook nog even onder aandacht brengen. Momenteel is de parkeerexploitatie, op de voorzieningen die we nu hebben, 11 miljoen euro per jaar, afgerond. En die stijgt in 2029 naar 13,5 miljoen, in deze tabel. Dat is tabel 7 in het raadsvoorstel. Kunnen jullie prima volgen wat het per jaar is wat de meeromzet is over die 5 jaar van 10,5 miljoen. En dat slaat weer terug op de sheet waar dat we mee gestart zijn, die hard nodig is als financieringsbron voor de realisering van de parkeervoorzieningen. Tot slot wil ik u eigenlijk nog even wijzen op, als u dieper het raadsvoorstel nog in gaat duiken, kijk ook even naar bijlage 1, met de nadere uiteenzetting van de totstandkoming van de parkeertarieven en de zoneringen die we daar beschreven hebben. En in bijlage 2 is een soort was/wordt-lijst opgenomen. Zodat u heel duidelijk kan zien, dit was het tarief nu en dat wordt het tarief per 1 juli. En daar zit ook nog het staatje bij, voor de duidelijkheid, hoe dat dan over de jaren heen gezien kan worden. Maar nogmaals, nadat we de discussie en de besluitvorming over dit raadsvoorstel hebben gehad, dan wordt er in de verordening en de Verordening parkeerbelastingen alleen het tarief vastgesteld per 1 juli 2025. En het jaar daarop volgt weer de volgende.

De voorzitter: De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, die prognose kan ik in zekere zin wel volgen, als het gaat over straatparkeren, want daar zit waarschijnlijk wel een logische lijn in. Voor de parkeergarages is die wat lastiger natuurlijk, omdat hier wordt, ik zou zeggen, bijna op twee gedachtes gehinkt. En die hebben alles te maken met de prognose wanneer de verschillende nieuwe parkeergarages dan ook werkelijk in realisatie komen. Hoe kunt u dan die prognose daarop loslaten, als al die parkeergarages, die in de periode 2027 tot 2031, met die bandbreedte ... Toch krijgt u het voor elkaar om deze financiële prognose erop los te laten. Hoe bent u daarmee te werk gegaan?

De voorzitter: Ik vind het wel heel erg oordeelsvormend. Ik hoorde hier heel duidelijk doorheen dat u het er niet mee eens bent en dat u twijfelt aan de prognose.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, ik vraag naar de achtergrond van de becijfering. En die komt vanuit de bandbreedtes die voor die verschillende parkeergarages zijn verondersteld. Toch komt u tot een rekenmodel.

Heeft u dan in dat geval in al die prognoses de middellijn gekozen en komt u op basis daarvan in de businesscase tot deze uitkomsten?

De voorzitter: Kijk, dat is een mooie vraag.

De heer Vissers: Nee, want u heeft vorige keer gevraagd wat de realisatiejaren waren van die garages. En die zijn u in beslotenheid ook medegedeeld, hoe dat die in het model zitten. En op basis van die jaren is ook daadwerkelijk de omzet van nu doorgezet naar de omzet geïndexeerd en met de nieuwe tarieven naar dan. En dat wil zeggen dat als we ervan uitgaan dat het jaar waarin het Dordthuis opengaat, gaan we nog steeds vanuit tot dat in 2026 zal gebeuren, dan is er ook met de inkomsten van het Dordthuis gekeken voor dat jaar. En zo ook voor alle andere garages, die nu in deze exploitatie zitten.

De voorzitter: Gaat u verder. Zijn er onderwerpen die nog niet aan bod zijn geweest? Ik zie, de heer Van der Net heeft een vraag. Gaat uw gang.

De heer Van der Net: Dank u wel, voorzitter. Eventjes toch ter aanvulling van de heer Oostenrijk. Kijk, ik begrijp dat het prognoses zijn. Maar in hoeverre zijn de data die genoemd zijn van oplevering van die nieuwe garages dan nog geheim? Want het zit wel verwerkt in dit stuk, in de cijfers. Maar als ik dan ga kijken naar realisatie, dan staat er inderdaad terecht, 2027 tot 2031. Terwijl er natuurlijk in de besloten vergadering wel wat exactere data genoemd zijn. Met andere woorden, het is een prognose op grond waarvan u een berekening heeft gemaakt. Die berekening is gemaakt op basis van de verwachte opleveringen van de parkeergarages. Maar die staan niet als dusdanig echt genoemd in het stuk. En ik vraag me af of dat dan toch uiteindelijk niet iets is wat relevant is, voorzitter? Het gaat over de cijfers, puur.

De voorzitter: Ik zit even te bedenken wat de vraag is die u stelt. Want u stelt, er zijn dingen geheim. We hebben vorige week besloten dat dingen geheim zijn, omdat het onze onderhandelingspositie als gemeente kan schaden, als daar de kosten en geprognoseerde inkomsten bekend worden. Dat stelt u nu ook. Maar wat is nu de vraag? U zei al, het is meegenomen in de prognose. Is dat dan geheim? Je kunt zien wanneer de parkeergarages opengaan. Dat is uw vraag van, wanneer ...

De heer Van der Net: Nee, want dat zie ik in dit stuk niet. Want bij de realisatie staat, 2027, 2031. Dat staat er op die wijze niet in. Maar wat ik hoor, is dat er wel is uitgegaan van, in ieder geval wat er in de geheime vergadering is gezegd, welke data men heeft aangenomen dat die nieuwe parkeergarages er wel zijn. Dat is toch correct? Mijn vraag is, waarom dan inderdaad die bandbreedte 2027, 2031 in dat stuk ... Wat is daar geheim aan, voorzitter?

De voorzitter: Nou snap ik uw vraag. Ik probeer hem even verduidelijkt te krijgen. En ik weet niet of dat de heer Vissers er antwoord op kan geven, zonder geheim ...

De heer Vissers: Eens even kijken of ik hem kan verduidelijken. Want in de tabel die je ziet, ziet u namelijk niks van de kostenkant. En voornamelijk zit het in nieuwe parkeergebouwen, in een enorme kostenkant. Waar hebben wij naar gekeken bij het prognosticeren van de inkomsten? Dat er dan ook de plek is om hem te kunnen verkopen. Maar we hebben hem nu niet afgezet tegen de kostenkant. Want als ik u hier de kostenkant tegenaan zou zetten, dan zou u gelijk zien wanneer dat er een toename in kosten is, ofwel wanneer er een nieuwe parkeervoorzieningen ontstaat. Dit geeft aan, de tarieven in 2025 levert deze inkomsten op. En er is wel gekeken naar, wanneer hebben we wat tot onze beschikking? Maar er is niet ook de kostenkant laten zien. Hiermee blijven we nog steeds abstract, om alleen de tariefstijging voor u in beeld te brengen, wat dat aan de inkomstenkant doet. Want u kunt zich ook voorstellen, in het stuk staat ook dat we nu 9 miljoen aan beheerkosten hebben, die zullen ook veranderen. Maar die zijn hier ook niet tegen afgezet. Die zijn u alleen als referentie meegegeven. Dat zijn de beheerkosten die we nu hebben met deze omvang van garages, straatparkeren, fietsenstallingen, et cetera.

De voorzitter: Ik kijk naar de heer Van der Net.

De heer Van der Net: Voorzitter, ik begrijp het. Alleen in het toch zoeken naar enige transparantie ... Kijk, het probleem waar wij met name mee zitten, is dat de tarieven gaan omhoog uiteindelijk. En een van de redenen daarvoor is natuurlijk dat we geld ook nodig hebben voor de parkeergarages. Alleen wanneer dan die parkeergarages er een keer komen, dat is niet duidelijk in het stuk. En dat is het dilemma waar wij even mee zitten. Maar ik ga er nog even op kauwen, voorzitter. Is dat goed?

De voorzitter: Doet u dat. Want wij hebben het nu over de Tariefdifferentiatie parkeren. Vorige week over de businesscase. Gaat u er nog even over kauwen, dan horen we dat. Zijn er nog meer vragen naar aanleiding van deze presentatie?

De heer Vissers: Misschien nog even ter aanvulling, voor de heer Van der Net, niet alle garages zitten hier nu nog in. In het ambitietabelletje, de genoemde Gezondheidspark, Steegoversloot, Grote Markt zitten hier niet in. We gaan uit van wat de omzet is nu. En die is doorgezet, op basis van de tariefsverhoging.

De heer Van der Net: Maar dan zou, als er een garage in 2028 bijkomt, voorzitter, dat natuurlijk leiden tot een verhoging alweer van de omzet. Want die gaat open en dan wordt er geïncasseerd.

De heer Vissers: Of een verlaging. Ligt eraan wat het doel van die garage is.

De heer Van der Net: Akkoord.

De heer Vissers: Maar dat is wat u in separate voorstellen nog voorgelegd krijgt.

De heer Van der Net: Ik begrijp het wel, maar ik hoop dat u ook begrijpt waar wij mee worstelen.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Het is stil. Waarbij ik dan concludeer dat wij nu voldoende beeldvormende informatie hebben gekregen. Is die conclusie juist? Ik zie een heleboel mensen ja knikken. Sorry, de heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Net zoals de heer Van der Net moet ik het even allemaal laten bezinken. Ik heb misschien nog wel wat technische vragen, die ik schriftelijk zal stellen van de week dan.

De voorzitter: Heel goed. Ik zat te denken, heeft het zin om vijf minuten te schorsen, als dat u helpt? Nee? Dat mag niet. Ik wilde net zeggen, we hebben de tijd. Hij zei niet, dat mag ik niet. Maar dat is niet nodig. Het is een hele lijst schriftelijke vragen. Dan verzoek ik u, denk ik, wel even, namens de ambtelijke ondersteuning, om hem heel snel op te sturen. Want dan ga ik naar de volgende vraag. Hebben wij behoefte aan een oordeelsvormende commissie over Tariefdifferentiatie parkeren? En dan blijft het stil. Ik zie hier twee partijen die ja zeggen. Ik kijk even hier rond. Daar wordt nog getwijfeld. Ik heb een meerderheid nodig om een oordeelsvormende ... Ik heb het niet nodig, want we kunnen er ook gewoon een hamerstuk van maken.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Kamphuis: Ik wil samen met de fractiegenoten nog overleggen. En we zitten er wel aan te denken om een motie in te dienen. Ik vind wel dat we een oordeelsvormende moeten hebben.

De voorzitter: We gaan handjes. Wie is er voor oordeelsvorming?

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter, maar dan wil ik wel graag weten wat de politieke vraag is.

De voorzitter: Die gaat dadelijk. Maar eerst even de behoefte of dat er ... Maak een keuze. Kunnen de handen voor een oordeelsvormende nog een keer omhoog?

Mevrouw Van Herwijnen: Maar voorzitter, dan weet ik niet waarover de politieke vraag gaat. Als ik weet wat de politieke vraag is, weet ik ook of ik hem oordeelsvormend wil ...

De voorzitter: Maar heeft u een behoefte, voor uzelf, om hem oordeelsvorming te ...

Mevrouw Van Herwijnen: Nee.

De voorzitter: Daar gaat het om. Een twee, drie, vier, vijf zes. Dat is merendeel van de tien partijen. Dan gaan we naar de vraag van mevrouw Van Herwijnen, wat voor politieke vragen zijn er? En we hebben geleerd als voorzitters om die toch zo beknopt mogelijk te houden, zodat wij een goede oordeelsvormende sessie, een goed debat met elkaar kunnen voeren. Zijn er politieke vragen die jullie al voorbereid hebben? Anders ga ik een voorstel doen.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, u doet toch geen voorstel om voor een ander een politieke vraag te verzinnen?

De voorzitter: Nee. Maar als er geen politieke vragen komen, dan is het klaar. Gaat uw gang. Wie heeft een politieke vraag? Mag ik u uitnodigen? De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Zijn de nieuwe parkeertarieven realistisch voor onze Dordtenaren?

De voorzitter: En u bedoelt u realistisch, naar welke maatstaven?

De heer Wringer: Zijn de gigantische prijsstijgingen op sommige producten acceptabel voor de ...

De voorzitter: Voor de inwoners?

De heer Wringer: Ja.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Momentje. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Kan de heer Wringer dat wat nader toelichten, wat de absurde verhogingen dan wel zijn, die volgens de heer Wringer niet acceptabel zijn? Het gaat erom juist inzicht te krijgen op de waarde van de politieke vraag.

De voorzitter: Volgens mij gaan we nu het debat al voeren. Wilt u daar kort op ingaan?

De heer Wringer: Zo ik het net ook aangaf, 80 procent verhoging in Spuihaven parkeergarage, 500 procent verhoging voor het nieuwe product voor onze 300 Dordtenaren. En er zijn nog een aantal, in mijn ogen, absurde verhogingen.

De voorzitter: Ik ga deze heel even stoppen, deze discussie. Ik zie dat u het er niet mee eens bent. En een politieke vraag wordt niet geagendeerd door één partij. Die wordt door meerdere partijen ... En ik zie al meerderen die daarin mee willen gaan. Maar ik ga nog even verder met de politieke vragen inventariseren. De heer Van der Net.

De heer Van der Net: Dank u wel, voorzitter. Ik zit ook even te kauwen. In hoeverre hebben wij vertrouwen dat de stijging van de tarieven uiteindelijk ook zal leiden tot de bouw van parkeergarages?

De voorzitter: Ik kijk even rond. Wordt die gedeeld? Ik zie meerdere ja's. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ik wil aanvullend op die vraag, die ik eerder had gesteld, is het acceptabel dat er zoveel prijsverschil is in de parkeergarage parkeren en voor bewoners en op straat?

De voorzitter: Is die te combineren met de vraag van Beter voor Dordt? Dat denk ik wel. Ik hoorde hier gemompel dat dat niet het beste kan. Hebben meerdere mensen die zeggen, daar zijn we het wel mee eens? Nog niet echt een meerderheid. Dan ga ik nog even verder. Ik zag mevrouw Pichel, die ook een vinger opstak.

Mevrouw Pichel: Wat ik had, ik probeer ook echt even een beetje het oordeel uit de vraag te halen. En hij raakt misschien ook wel wat vragen die eerder zijn gesteld. Maar ik dacht eigenlijk een soort algemene politieke vraag. Leidt het sturen op parkeertarieven tot gewenste resultaten? En dat raakt, denk ik, ook wel een beetje wat de heer Van der Net zei. Maar hij trekt hem wel wat breder, zonder dat we misschien het oordeel al in de vraag hebben. En dat kan natuurlijk. Er zijn verschillende resultaten en er zijn misschien verschillende middelen.

De voorzitter: Kunnen wij zelf die vraag beantwoorden, dat we die resultaten halen? Weten wij welke resultaten we willen?

Mevrouw Pichel: Dat is denk ik een beetje het punt. Wat zijn die resultaten dan precies en is dat inderdaad wat we willen? Misschien wel, misschien niet, maar daar gaat misschien het debat over.

De voorzitter: Dan heb ik eigenlijk nu vier politieke vragen. Dat vond ik ook. Misschien zelfs nog wel te veel, maar daar ga ik niet over. Daar gaat u over. We hebben de politieke vragen. En dan kijk ik even gelijk stiekem met de griffie mee. Zijn de nieuwe tarieven acceptabel voor onze Dordtenaren? En in hoeverre kunnen we erop vertrouwen dat de stijging van de tarieven uiteindelijk gaat leiden tot het bouwen van de garages? De vraag, is het acceptabel dat er zo'n groot verschil is tussen tarieven op straat en garages voor bewoners? Ik zie nog steeds ja geknik. En leidt het sturen op parkeertarieven tot de gewenste resultaten? Ik vind het op zich mooie, inhoudelijke debatten die wij kunnen voeren. Dan gaan we door op 8 april met een oordeelsvormende sessie, met deze vier politieke vragen. En dan ga ik eigenlijk, wat zijn wij snel zeg, zijn we volgende week ook zo snel, iedereen bedanken.

4. Vaststellen Herziening grondexploitatie (BIE) Middenzone Gezondheidspark - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose
Raadsgriffier: De heer Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)

Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Dhr. In 't Veld (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Op de Laak, mevr. Baaijens, dhr. Van Oosterhout.

De voorzitter: Allemaal hartelijk welkom, alle raads- en commissieleden, wethouder Burggraaf. Verder Celine op de Laak, Lieve Baaijens, Mark van Oosterhout, ook bedankt dat jullie hier weer willen zijn en de nodige vragen willen gaan beantwoorden. Waarom zitten we hier? Dat weten we nog wel. Vorige week is besloten om het raadsvoorstel oordeelsvormend te agenderen. En er liggen 2 politieke vragen. Is de commissie met de VSP van mening dat er 100 sociale huurwoningen vanuit de Spuiboulevard niet meegeteld mogen worden bij de 30 procentnorm voor sociale huurwoningen? En de tweede vraag, is de commissie van mening dat de voorgestelde hoeveelheid te bouwen sociale woningen past in de afspraken en het besluit van 30 procent sociale woningen bij afzonderlijke nieuwbouwplannen? Die 2 vragen gaan we straks bespreken. Ik denk dat die ook eigenlijk in 1 woordvoering door van elke partij gewoon besproken kunnen worden, waarbij je zo nodig ook onderscheid maakt tussen de een en de andere vraag. Verder is er vorige week gevraagd het effect op de GREX van een toename van 100 sociale huurwoningen in beeld te brengen. Dat is gedaan. Verder is gisteren een memo toegevoegd. Die heeft u allemaal in de stukken kunnen terugvinden. Daarin genoemde grondopbrengsten zijn vanwege de financiële belangen wel vertrouwelijk. Dat legt wel een bepaalde claim op deze vergadering. We kunnen vragen over die memo niet tijdens deze vergadering stellen en ook daar geen antwoord op verwachten. Voor alle duidelijkheid, over de aantallen woningen kan vanavond wel in het openbaar gesproken worden. Niet over de financiële gevolgen, maar wel over de aantallen. Over de financiële effecten niet. Ik denk dat het goed is om eerst kort Fractie Stam, maar die is er niet ... Om mevrouw Stolk van VSP even de vraag nog te laten toelichten. En ik stel voor dat we dat ... Sorry, het voorstelrondje. Ik denk, dat kan ook wel een keer ... Nee hoor. Voor het verslag is het altijd echt wel nodig om gewoon iedereen even zich te laten voorstellen. Ik wil rechts van mij beginnen. En dan moet ik eigenlijk mijn bril weer opzetten om het goed te lezen. Mijnheer Kolkiliç, u mag beginnen.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer Uysal: Abdullah Uysal, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Op de Laak: Celine op de Laak, projectmanager Gezondheidspark.

Mevrouw Baaijens: Lieve Baaijens, planeconoom.

De heer Van Oosterhout: Mark van Oosterhout, ambtenaar.

De heer Burggraaf: Maarten Burggraaf, namens het college.

De heer Den Boer: Mark den Boer, commissiegriffier.

De voorzitter: Franciske van Vugt, die vanavond deze commissie voorziet. Mevrouw Stolk, ik wilde u daarnet al het woord geven, VSP. Even enkele minuten, en dan gaan we het bespreken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Het hoeft niet te lang te zijn. De vraag op zich, die zegt het eigenlijk al. Het was voor ons ook een reden om toen met de Spuiboulevard niet in te stemmen, omdat daar die sociale huurwoningen niet bijkwamen. En wat wij willen weten van de commissie, vind je het reëel om die 100 sociale huurwoningen uit een project te halen en dat ergens anders neer te zetten? Tegelijkertijd, op het Gezondheidspark ga je ook die 30 procent niet halen. Zelfs dan, met de onttrekking van die 100 woningen van de Spuiboulevard, ga je dat nu ook al niet redden, want je komt daar ook alweer woningen te kort. En wat ik ook even in de ... En dat is niet geagendeerd, maar dat wil ik toch wel eventjes hier neerleggen. Vinden wij, overall genomen, dat je maar moet gaan schuiven met woningen uit het ene naar het andere project? Want op een gegeven moment heb je geen zicht meer, waar wordt er wel gebouwd en waar wordt er niet gebouwd? Daar wil ik het voor nu even bij laten. En die 30 procent, wat de Fractie Stam ook zei, of de voorgestelde hoeveelheid te bouwen sociale woningen past in de afspraken en het besluit van de 30 procent sociale huurwoningen, bij afzonderlijke nieuwbouwplannen? Dat was hem even, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Stolk. De vragen zijn helder, denk ik. En er is eigenlijk een vraag aan toegevoegd. Kunnen we zomaar die woningen schuiven van het ene project naar het andere, en dan nog steeds die optelsom maken? De heer Katif wil in elk geval reageren. Gaat uw gang. Beter voor Dordt.

De heer Katif: Voorzitter, ik zal een aantal dingen even willen toelichten. Ik ga in ieder geval in op het woningprogramma. Daarna ga ik over de GREX en de jaarrekening, want ik heb namelijk een discussie gehoord over problemen die daar zijn. Heb ik een oplossing voor. En tussendoor ga ik over de relatie tussen Spuiboulevard en Middenzone. En daarna ga ik bij politieke vraag twee, past het voorgestelde aantal sociale huurwoningen bij de gemeentelijke afspraken van 30 procent sociaal per project? En last but not least over parkeren. Het is een hele lange...

De voorzitter: Wacht even, we gaan eerst beperken tot die twee politieke vragen. Daarna kijken we wat er nog een tijd over is. Eerst die vragen en die toegevoegde vragen.

De heer Katif: Voorzitter, dat is prima. Over de relatie tussen Spuiboulevard en Middenzone. Dat is een politieke discussie, zoals mevrouw Stolk dat ook aangeeft, over het al dan niet meetellen van de 100 sociale huurwoningen uit Spuiboulevard bij 30 procentnorm in de Middenzone. In onze ogen, voorzitter, die van Beter voor Dordt, zijn er 2 afzonderlijke projecten, met hun eigen planologische kaders, GREX en ontwikkelplannen. In dit geval is er eerder bestuurlijk gekozen voor een herverdeling van het sociale woningprogramma tussen de Spuiboulevard en de Middenzone. Die keuze is, voorzitter, indertijd transparant, heb ik het echt laten controleren, legitiem en ingegeven door het grote geheel. Wat ons betreft is dat een toelaatbare en verdedigbare toepassing van beleidsruimte binnen de norm. Die bestuurlijke keuze had 2 redenen, voorzitter. De eerste is om de GREX van de Spuiboulevard financieel rond te krijgen. En het tweede, omdat Spuiboulevard een premiumlocatie is, waar andere woontypes gewenst zijn. Dit was geen boekhoudkundige truc, want daar let ik altijd op, maar een politiek gelegitimeerde afweging, die op het moment noodzakelijk werd geacht. En wij vinden, voorzitter, dat we daar als gemeenteraad nu niet achteraf de spelregels van moeten wijzigen. Dat is de eerste politieke vraag. De tweede politieke vraag, voorzitter. In dit specifieke geval vindt Beter voor Dordt het verdedigbaar dat de 100 sociale huurwoningen vanuit Spuiboulevard worden meegeteld in het totale programma van de Middenzone. Formeel gezien, voorzitter, is er geen 30 procentnorm per project, maar gemiddeld over de hele stad. Zo staat het er. Ik kan er niet anders van maken.

De voorzitter: Heel fijn dat u mij probeert te overtuigen, maar dat is ...

De heer Katif: Dit is geen overtuiging. Voorzitter, ik wil alleen aangeven dat echt, zo formeel is het ook geformuleerd. Kan ik er niks aan doen. Wij beschouwen de 30 procentnorm als belangrijk beleidsinstrument om sociale huurwoningen evenwichtig ...

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van Herwijnen: Of de heer Katif dan kan aangeven ... Hij zegt dit is voor de hele stad bedoeld. Niet alleen voor dit project. Kan de heer Katif dan aangeven bij welke projecten die dan wel worden gerealiseerd?

De heer Katif: Nee, kan ik op dit moment even niet.

De voorzitter: Wilt u nog iets meer zeggen over die beantwoording van de tweede vraag, of was dat klaar nu?

De heer Katif: Nee, ik wil daar gewoon nog even een beschouwing geven van 2 zinnen over de 30 procentnorm als belangrijk beleidsinstrument om sociale huurwoningen evenwichtig over de stad te verdelen en gemengde wijken te realiseren. En tegelijkertijd erkennen wij als Beter voor Dordt dat het om een norm gaat en geen absolute regel. Want dat heb ik al eerder aangegeven, voorzitter. In bijzondere gevallen, waarin de omstandigheden daartoe aanleiding geven, mogelijk zijn om gemotiveerd van af te wijken. En zo is eigenlijk de norm ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Uw zin mag even af nog.

De heer Katif: Gemotiveerd af te wijken van de norm.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar een interruptie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Interruptie aan de heer Katif. Waar is er nu behoefte aan in deze stad? Kunt u dat aangeven?

De heer Katif: Ik zal u even vertellen, mevrouw Stolk, er is behoefte aan iets heel anders.

De voorzitter: U krijgt het woord.

De heer Katif: Sorry, voorzitter, via u, er is behoefte aan iets heel anders. Er is behoefte namelijk aan woningen voor alleenstaanden. Wat denkt u daarvan? Eens trouwens, starters en uiteraard mensen in goedkope ...

De voorzitter: Starterswoningen, eengezinswoningen.

De heer Katif: Starterswoningen, ouderen. Voorzitter, ik had een hele rij.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De heer Katif: Voorzitter, de behoefte is heel groot, als het gaat om bouwen. En daarom zeggen wij, jammer genoeg dat ik mijn pleidooi, zoals ik die wilde, van begin af aan had ik moeten krijgen, dan had ik aangegeven dat we wel ... De noodzaak om te bouwen is heel groot. En of dat gaat inderdaad om starterswoningen, om ouderenwoningen of what ever welke woning ook, er is behoefte op dit moment. Dat snapt ieder ...

De voorzitter: Het is niet dat ik u niet de kans wil geven. Misschien kan het straks nog. Maar we hebben het nu ... De aanleiding is wel die twee vragen. Nog een interruptie van mevrouw Stolk. En straks mijnheer Hartmeijer.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik denk dat de heer Katif het heel goed aangeeft dat er behoefte is. Maar kan de heer Katif dan toch aangeven waar die 30 procent, waar die doelgroep die u nu aanstipt, waar die gebouwd wordt op dit moment?

De heer Katif: Ik snap de vraag even niet. Want we hebben het over hoeveel woningen er gaan ...

De voorzitter: Kunt u vertellen waar er sociale huurwoningen worden gebouwd?

De heer Katif: Die van Spuiboulevard gaan naar de Middenzone, voorzitter. En dat wordt bijgeteld. Meer is het niet.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik nog even mag? De heer Katif gaat zelf, met zijn woorden, het hebben over de norm 30 procent sociale huurwoningen over de stad, overall. En mijn vraag is dan gewoon, waar worden die 30 procent woningen op dit moment gebouwd? Ik heb dat niet aangehaald. Dat haalt u zelf aan.

De heer Katif: In de Bouwmonitor staat het heel keurig netjes gewoon uitgewerkt. Meer kan ik er niet van zeggen.

De voorzitter: Dit houden we even voor wat het is. De heer Hartmeijer, SP.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, dank. De heer Katif zegt, we moeten heel veel bouwen voor alleenstaanden. En daar ben ik het mee eens. Koopwoningen van bijvoorbeeld 50 vierkante meter kunnen ze prima mee vooruit, want ze zijn alleen. Maar in dit plan komen er maar 31. Vindt de heer Katif dat niet een beetje dan aan de lage kant? Of zou dat ook een norm moeten zijn, absoluut dan wel niet absoluut?

De voorzitter: Vindt u de 31 aan de lage kant?

De heer Hartmeijer: En gaat de heer Katif daar een voorstel voor doen misschien, wat het zou opkrikken? Ben ik wel benieuwd naar.

De heer Katif: Nee, dat ga ik ... Ik laat het in eerste instantie aan het college. En als ze ergens mee komen, dan zal ik daarop proberen te reageren.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dat is toch wel een beetje de wereld op zijn kop. Volgens mij is de heer Katif gewoon het college aan het volgen. En hij is het er niet mee eens. En tegelijkertijd, als er dan een vraag gesteld wordt, komt u dan met een voorstel om dat eventueel op te krikken, dan zegt hij, nee, dat ga ik niet doen. Wat wilt u nou eigenlijk?

De heer Katif: Voorzitter, via u, dit soort politieke spelletjes hou ik niet van. Ik ben het echt niet altijd eens met het college, maar in dit geval wel. Omdat we als Beter voor Dordt echt, gelooft u mij maar, graag willen bouwen voor iedereen.

En die behoefte is er. Vragen van, ik volg het college. Nee, ik volg het college wanneer zij gewoon met goede voorstellen komen.

De voorzitter: We gaan verder naar mogelijk iemand anders, die ook nog iets op de vraag wil ingaan. De heer Hartmeijer, SP.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Om de eerste vraag beet te pakken, kijk, op het moment dat je zegt, we voegen 100 sociale huur toe vanuit een ander plan, ter compensatie, omdat ze blijkbaar op de Spuiboulevard niet pasten, komen we uit op 720. Daar was het oorspronkelijke aantal 620. Als je dan uitgaat van 30 procent, kom je op 186. In feite zou je moeten kunnen rekenen op 286 sociale huurwoningen en niet, zoals nu, 208. Strikt genomen, missen we nu nog zo'n 80 sociale huurwoningen in dit plan. En we zouden graag zien dat deze worden toegevoegd, zodat alles weer kloppend is. Kortom, ik denk een terecht punt dat de VSP aansnijdt.

De heer Noldus: Voorzitter.

De heer Hartmeijer: En ik krijg een interruptie.

De voorzitter: Interruptie van de heer Noldus, VVD.

De heer Noldus: Ik kan toch de rekensom van de SP dan niet volgen. Het oude plan had 720 woningen, met 15 procent sociale huur in het plan. We hebben rondom Spuiboulevard gezegd, om het daar rond te krijgen, om daar überhaupt een ontwikkeling tot stand te krijgen, hebben we daar minder dan 30 procent. Maar we zien ook in het kader van spreiding iets in het ophogen van dat percentage van 15 naar 30 procent hier binnen het Gezondheidspark. Dat gaat niet over dat er meer woningen zijn toegevoegd. Het aandeel sociaal is daarin verhoogd. In die zin kan ik de rekensom van de SP niet volgen. Wellicht dat daar dan toch een reflectie op gegeven kan worden, hoe we dat dan moeten bezien, wetende dat die oude norm 15 was, die nieuwe op 30 staat. Wat verwacht de SP dan nog meer?

De voorzitter: Wat verwacht de SP nog meer, behalve dat het aandeel is verhoogd en er woning zijn toegevoegd?

De heer Hartmeijer: Wij denken dat je eigenlijk wel toe zou moeten naar 30 procent per project. Daar zat ook een politieke mening in natuurlijk. Blijkbaar 100 sociale huurwoningen ga je toevoegen. Dan kom je op 720 uit. Die 620 had dan al 30 procent. En nu ben ik het zelf ook helemaal kwijt, maar hij klopt wel. Met andere woorden.

De voorzitter: Zullen we in elk geval deze vraag ook voorleggen straks aan de ambtenaren, dat ze daar even die rekensom opnieuw met ons maken?

De heer Hartmeijer: Dat lijkt me een prima idee. Maar goed, als je kijkt naar de koopwoningen. wat ik al inderdaad tegen collega Katif zei, 50 vierkante meter woningen, 31, dat valt wel erg tegen op 700 woningen, terwijl we krijgen steeds meer alleenstaanden. Dat weten we gewoon. En die zijn op zoek naar een koopwoning.

We hebben al eens eerder een project in de Randstad als voorbeeld aangehaald, waarin enorm veel van dit soort type woningen werden neergezet. En die gingen als zoete broodjes over de toonbank, omdat er heel veel alleenstaanden of jonge stellen zonder kinderen echt zitten te springen om dit soort woningen. En die kunnen met een bescheiden oppervlak prima vooruit. Reden genoeg, denken wij, om eens scherper te kijken naar dit type woningen. En als laatste punt de zogenaamde betaalbare koop. Als je 160 woningen van 4 ton hebt, en daar nog de dure koop bovenop, ook nog eens 160

keer opgeteld, dan lijkt het met 200 plus sociale huur een heel sociaal project. Maar de helft van het project bestaat uit dure appartementen. Want ik kan aan eigenlijk niemand in Dordt uitleggen dat een woning van 4 ton betaalbaar is. Dat heet gewoon dure woning. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Bedankt. En als ik het even helemaal platsla naar de antwoorden, dan is het ja en nee. Met alle uitleg erbij. Dat bedoel ik niet vervelend. Ik zie wat meer mensen die inmiddels ... Mevrouw van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel. Ik neem de 2 vragen gewoon eventjes samen. Want op zich kan ik me vinden in de VSP, mevrouw Stolk, over die norm van 30 procent. Wij hebben inderdaad toen ook tegengestemd, samen met de VSP, tegen die verplaatsing van die 100 sociale huurwoningen van de Spuiboulevard naar het Gezondheidspark. Juist ook wat de heer Katif benoemde, je wil gemengde wijken. Waar heb je weinig sociale huurwoningen? Dat is de binnenstad en dat is de Schil. Daar had je in principe best wel graag wat sociale huurwoningen willen hebben.

De heer Uysal: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Uysal, GroenLinks.

De heer Uysal: Ik hoor de Partij voor de Dieren zeggen dat het aandeel sociale huurwoningen in de binnenstad, of in het centrum weinig is. Heeft mevrouw Van Herwijnen de concrete cijfers daarvan? Wat is het aandeel sociale huurwoningen in het centrum en Noordflank?

Mevrouw Van Herwijnen: Ik heb geen concrete cijfers op dit moment. Maar als je kijkt naar de planvoorraad, waar willen we gaan bouwen, dan zie ik geen plannen in het centrum of in de Schil, qua sociaal. En dan denk ik, als je verspreiding wil gaan zien, dan wil je dat niet allemaal proppen in 1 wijk. En daarom zou ik ook niet boven een norm van 30 procent zitten in het Gezondheidspark, want dan zou je een soort sociale wijk gaan realiseren met wat duurdere woningen. Maar we halen nu al geen 30 procent bij Gezondheidspark, ondanks dat je er 100 woningen van de Spuiboulevard bijvoegt. Daar ben ik het mee eens van, als je die 100 woningen er ook nog toevoegt, haal dan in ieder geval minimaal die 30 procent.

De heer Uysal: Voorzitter.

De voorzitter: Twee interrupties. De heer Uysal.

De heer Uysal: Ik zal mevrouw Van Herwijnen helpen, want ik weet het antwoord wel. Als we kijken naar het centrum, dan heb ik het over de binnenstad en de Noordflank, daar is het aandeel sociale huurwoningen 38 procent van de totale woningvoorraad. En als we kijken naar het Gezondheidspark, wat tegen Dubbeldam aanligt, daar is het aandeel sociale huurwoningen rond de 18 procent. GroenLinks staat voor gemengde wijken. Ik denk dat de Partij voor de Dieren daar ook een warm pleidooi voor houdt. Dan snap ik die beredenering niet. Het is heel logisch, en ook wel mooi, om vanuit de ideologie elke keer te beredeneren, maar kijk ook naar de praktijk. Kijk hoe het er ook voorstaat met de sociale huurwoningen. Als u dit ook gehoord heeft, staat u dan nog steeds achter ...

De voorzitter: Maar wacht even, een interruptie moet wel ... U mag straks ook uw eigen vragen ... Maar het ging nu om een interruptie.

De heer Uysal: Ik kom tot mijn vraag. Staat Partij voor de Dieren, ook na dit gehoord te hebben, na deze informatie, nog steeds achter wat u net heeft gezegd?

Mevrouw Van Herwijnen: Ja, ik sta er nog steeds achter, dat als we kijken naar nieuwbouw ... Kijk, als je kijkt waar de grote sociale buurten liggen van Dordrecht, dan wil je daarin spreiden. Je wil niet nog meer sociale buurten, maar spreiding van verschillende soorten. En je noemde inderdaad binnenstad. Volgens mij zit Spuiboulevard, denk ik, net aan de andere kant, en de Schil, durf ik even niet met de zekerheid ... Ik dacht de zuidkant wel, maar dat durf ik even met zekerheid niet te zeggen. Maar je wil inderdaad spreiding en gemengde wijken. Je wil inderdaad met je nieuwbouw ook kijken, waar kan ik die spreiding van de nog te realiseren sociale huurwoningen kwijt?

De heer Uysal: Korte vervolgvraag, voorzitter.

De voorzitter: Maar dan ook echt kort. En daarna ook de microfoon even uit.

De heer Uysal: Heel kort. Ik hoor Partij voor de Dieren zeggen, nieuwbouw. Maar als je weet dat de totale woningvoorraad al een behoorlijk aandeel sociale huurwoningen heeft, dan heeft het toch ook geen zin om met nieuwbouw nog steeds te bouwen, als je dan weet dat de totale woningvoorraad zo hoog is. Volgens mij klopt daar iets dan niet.

Mevrouw Van Herwijnen: Weet ik niet.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen, u mag, denk ik.

De heer Uysal: Zou het dan niet verstandiger zijn om in wijken en buurten te bouwen waar dat aandeel sociale huurwoningen veel lager is, totale aandeel?

Mevrouw Van Herwijnen: Ja, klopt. En dat redden we al niet, want we halen de 30 procent nog geeneens.

De voorzitter: De heer Laban, u had ook een interruptie op mevrouw ... Niet meer? Wat zeg ik fout? Nee, niks volgens mij.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik wilde het ook hier even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Was u al klaar?

Mevrouw Van Herwijnen: Ik was in principe klaar.

De voorzitter: U was al klaar. Dank u wel. Er waren nog meerdere mensen. Ik ga naar de heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik zal, namens het CDA, de vragen gecombineerd beantwoorden. In het politiek akkoord is niet afgesproken dat 30 sociale huurwoningen per afzonderlijk nieuwbouwplan geldt, maar dat het percentage stadsbreed is. Daar is

net ook al iets over gezegd door een collega. En die 30 procent in Middenzone Gezondheidspark, die nu wordt gerealiseerd met het toevoegen van die extra woningen, past binnen die opdracht. En daarom vinden wij het ook wel acceptabel dat die 100 extra woningen worden meegeteld in die 30 procent afspraak. Immers, het is niet haalbaar en niet wenselijk om per nieuwbouwproject die 30 procentgrens te hanteren. En is het dan verstandig om maar te gaan schuiven? Dat was even de ingelaste extra politieke vraag. Die kan ik van hieruit ook wel beantwoorden. Kijk, als we stadsbreed kijken, dan denk ik dat dat best gerechtvaardigd is. Deze woningen zijn toegevoegd naar aanleiding van een aangenomen motie die opriep, is het echt niet mogelijk om die 10 procent sociale huurwoningen aan de Spuiboulevard ... Om daar wat meer mee te gaan doen. Dan is blijkbaar de uitkomst dat daar het percentage iets omhoog gaat en dat we naar 15, uit mijn hoofd ... En dat Middenzone, Gezondheidspark, dat er daar ook nog eens een aantal extra worden gerealiseerd. En wat mij betreft wordt daar ook aan beantwoord. Daarnaast is het ook al zo dat er echt ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, interruptie.

Mevrouw Stolk: Nou vind ik het CDA altijd best wel aan onze zijde, als het gaat over sociale woningbouw. En ook aan de heer Klerk ga ik dan toch vragen, waar over stadsbreed worden dan die 30 procent sociale woningen op dit moment gebouwd? Want de heer Uysal zei net, 38 procent in Dordt West of de Schil, binnenstad. Dat is oud beleid. Dat is geen nieuw beleid. Dat is oud beleid. Dat is bestaan beleid. Daar vind ik ook wel wat van, want u valt daar mevrouw Van Herwijnen op aan, terwijl het eigenlijk gewoon oud beleid is. Tegelijkertijd hebben we Smart Delta gehad. Daar hebben we een overschot op appartementen, zowel het middel ...

De heer Klerk: Sorry, maar ik heb mevrouw Van Herwijnen niet aangevallen toch?

Mevrouw Stolk: Nee, mijnheer Uysal, zei ik.

De voorzitter: Maar u valt de heer Klerk nu wel heel hard aan.

Mevrouw Stolk: Ik val u helemaal niet aan, mijnheer Klerk.

De voorzitter: Nee hoor. Maar probeer de vraag wel even kort te houden.

Mevrouw Stolk: Dat we bij de Smart Delta te horen hebben gekregen dat er een overschot is aan appartementen in het middeldure en het duurdere segment. En de behoeften en de tekorten zitten op het sociale, terwijl we dat eigenlijk nergens gaan halen. Ik vraag me dan werkelijk af waarom we zo vasthouden aan die 30 procent over de stad. Ze zijn er gewoon niet. Ik gun het college, echt werkelijk waar, dat ze die 30 procent gaan bouwen, maar die gaan ze niet bouwen.

De voorzitter: De vraag is duidelijk. Waar ziet u die 30 procent gebouwd worden?

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde op dat punt in mijn woordvoering ook toevallig ... Toeval bestaat niet, geloven wij bij het CDA. Maar goed, ik wilde daarover

gaan beginnen. Ik kan niet uw vraag nu concreet beantwoorden, in welke wijk wordt nu die 30 procent gehaald? Maar wat ik wel kan doen en zie, als ik door die stad rij, en als ik lees wat er hier gedaan wordt, is dat er wel enorm veel gebouwd wordt. Want naast het Gezondheidspark, de Spuiboulevard denk ik dan ook aan het Witte Dorp, Thureborgh, Oranjekwartier, Oudelandstraat, appartementen aan de Noordendijk, de Van der Goesstraat.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De heer Klerk: Dat zijn voorbeelden.

De voorzitter: U vroeg wel voorbeeld. Die geeft hij. Een nieuwe interruptie.

Mevrouw Stolk: Maar daar wil ik even op ingaan. Dat is allemaal sloop. Dat is gesloopt en weer terug teruggebouwd. En ik bedoel dat echt niet flauw, maar waar wordt er concreet op dit moment 30 procent gebouwd? Geef me daar eens echt een ... En niet om door de wijk heen te fietsen of te rijden, want dat doen we allemaal, maar procentueel, waar worden die woningen nu gebouwd en waar is die behoefte?

De voorzitter: Waar worden extra woningen toegevoegd?

De heer Klerk: Dan hebben we volgens mij een interpretatieverschil. Kijk, woningen die gesloopt zijn, die moeten gebouwd worden. En dan zou je moeten stellen, maar de woningen die eerder gesloopt zijn, die kun je nu helemaal niet meerekenen. Volgens mij zijn de aantallen, en ook zoals ze in het politiek akkoord vastliggen, bruto aantallen. Althans, zo beleef ik dat. En daar staan concreet die percentages in aangehaald. En volgens mij komen we stadsbreed, ook als ik die laatste monitor daarover zie, aardig in die richting.

De voorzitter: Had u de woordvoering al klaar, of nog niet?

De heer Uysal: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie, de heer Uysal.

De heer Uysal: Niet een interruptie op de heer Klerk, maar ik voel me wel geroepen om een reactie te geven op mevrouw Stolk.

De voorzitter: Nee.

De heer Uysal: Ik werd er ook in aangehaald. Vandaar dat ik daar toch wel kort op wilde reageren.

De voorzitter: Korte. Maar het moet voor mij mogen.

De heer Uysal: Dank voor de ruimhartigheid, voorzitter. De VSP wil weten of we die 30 procent halen. We worden halfjaarlijks op de hoogte gehouden door die Bouwmonitor. Maar we krijgen ook per jaar de jaarrekening, waar keurig vermeld staat hoeveel woningen er gebouwd zijn het afgelopen jaar en of we inderdaad op koers zitten. En als we kijken naar de jaarrekeningen van vorig jaar, dan zitten we ruim boven de 30 procent

van de sociale huurwoningen. We hebben in het politiek akkoord opgenomen dat we van de 4.000 woningen deze periode er 30 procent sociaal bouwen. Dan kom je uit op 1.200. En de verwachting is dat we deze periode 1.800 sociale huurwoningen gaan bouwen. Dan zit je op 45 procent. Dat verklaart veel. Ik zeg, als GroenLinks, dat wij onze belofte ruimschoots inlossen. En of dat het antwoord is wat de VSP wil horen, dat u dat weet ik niet, maar dat is wel de realiteit. En laten we ook wel de feiten erbij houden.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, daar wil ik dan toch ook even op reageren.

De voorzitter: Wacht even. Die snap ik. Probeert u het kort te houden, want dit gaat te lang.

Mevrouw Stolk: Heel kort. Die feiten kloppen niet, die GroenLinks zegt. Want als je de sloop daarvan aftrekt, dan kom je echt niet aan die aantallen. En als je het bij de feiten houdt, dan moet u het ook bij de feiten houden, dat halen we gewoon niet. Je moet de sloop daarbij aftellen. Aftrekken, wil ik zeggen.

De voorzitter: Daarbij aftrekken. Het is duidelijk. Ik snap hem. Jullie verschillen van mening over hoe je moet tellen. Was die woordvoering klaar, de heer Klerk?

De heer Klerk: Ja, was zo min of meer klaar. Maar als we het over verkiezingsbelofte inlossen hebben, dan sluit ik me graag in dat rijtje aan. Dat wilde ik dan wel even zeggen natuurlijk. Maar goed, ik snap uiteindelijk de problematiek. En is het genoeg om de woningnood op te lossen? Nee, dat zeker nog niet natuurlijk. Maar uiteindelijk, als ik kort de vragen beantwoord, dan denk ik, kunnen we ze beiden met ja beantwoorden.

De voorzitter: We gaan naar een volgende woordvoering. De heer Uysal. Die heeft alleen nog geïnterrupteerd.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. Voorzitter, laat duidelijk zijn dat het aantal sociale huurwoningen voor GroenLinks nooit genoeg is. Natuurlijk willen we veel sociale huurwoningen bouwen in onze stad, al was het maar om die lange wachtlijsten te verminderen.

Maar we moeten ook kijken, we weten ook maar al te goed hoe de realiteit is, hoe de vlag erbij hangt, anno 2025. Het is heel moeilijk om bouwprojecten nog van de grond te krijgen. En we weten met de Middenzone en ook de Spuiboulevard dat we gewoon problemen hebben met de grondexploitatie, maar ook met de onrendabele toppen die gedekt moeten worden. En als we dan kijken naar de Spuiboulevard, waar het gewoon heel lastig is om die grondexploitatie rond te krijgen, sluitend te krijgen, en ook de bijdrage van de gemeente, want dat die is nogal flink, namelijk 6 miljoen, en als je daar dan ook nog die 100 sociale huurwoningen extra moet toevoegen, dan wordt die bijdrage van de gemeente alleen maar nog meer. En als je dat dan afzet tegen de grondexploitatie van de Middenzone, die is ook heel moeilijk sluitend te krijgen, maar dat is relatief goedkoper om daar sociale huurwoningen toe te voegen, als je dat vergelijkt met de Spuiboulevard. En dat is voor GroenLinks doorslaggevend geweest om dan toch te kiezen voor de Middenzone, in plaats van de Spuiboulevard. Ik noemde het net ook al, als je dan kijkt naar de sociale huurwoningen van de totale woningvoorraad in het centrum, dan is dat best wel op een hoog niveau, namelijk 38 procent. En als je dan kijkt

naar de Middenzone, dat gebied kan nog een aantal sociale huurwoningen gebruiken. Dat was voor ons ook een belangrijke reden om voor dat voorstel te stemmen. En de tweede vraag gaat over 30 procent sociale huurwoningen per project. Dat hebben wij zo niet afgesproken. Dat hebben wij ook niet op die manier in het politiek akkoord opgenomen. Wij vinden dat je per locatie, per gebiedsontwikkeling gewoon moet gaan kijken naar de financiële ontwikkelingen, of het haalbaar is, of het realistisch is. De heer Katif noemde het ook net met type woningen. Spuiboulevard zien we al dat twee derde betaalbare woningen is. Als we naar de Middenzone kijken, dan is dat iets anders. Dat is dan ook weer een reden om daar meer sociale huurwoningen toe te voegen aan de voorraad. En tot slot, voorzitter, ik benoemde het net ook al, het is altijd een flinke uitdaging als je als coalitiepartij zegt, we willen deze periode 4.000 nieuwe woningen bouwen. Het is afhankelijk van heel veel verschillende factoren. Maar deze periode zitten we er akelig dichtbij. We gaan het net wel of net niet halen. Maar als je nu kijkt naar de huidige voortgang, dan zie je dat in het dure segment het ...

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De heer Uysal: Sta het me even toe, voorzitter, om deze zin nog even af te maken. Dan ben ik ook klaar met mijn woordvoering. Maar als je dan kijkt naar de woningen in het dure segment, dan zien we dat we daar op koers zitten. Maar ook als je kijkt naar de sociale huurwoningen, zitten we daar ook op koers. Wat echt de uitdaging voor nu is, is de middenhuur en de betaalbare koopwoningen. Dat is vooral nu de uitdaging. We zitten nu, als je kijkt naar de koers, op 45 procent van de sociale huurwoningen van de nieuwgebouwde woningen tot nu toe. Dat is goed nieuws. Dat is mooi nieuws. En laten we vooral zo doorgaan. En laten we niet blijven hangen in percentages. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dat was echt een hele lange zin. We gaan door naar de interruptie van de heer Gündogdu, van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, wat een prachtig mooi pleidooi van mijnheer Uysal. Hij gaf aan dat het college behoorlijk op koers zit, met ruim 4.000 woningen, in deze periode. Kan hij dat even concreet aangeven? Welke plannen zijn in deze collegeperiode gemaakt? Plus, is de eerste paal de grond ingegaan om aan die ambities van ruim die 4.000 woningen toe te komen? Niet de jaren ervoor.

De voorzitter: Ik sta die vraag toe, maar ik wijs er wel even op dat deze vraag in verschillende vormen nu al gesteld is. En dat het er elke keer op neerkomt dat er een verschil van inzicht is, of je het over bruto woningaantallen hebt of over netto woningaantallen, waarbij je de sloop eraf trekt. Is echt een heel ander ... U vraagt toch ook naar welke projecten er gerealiseerd zijn?

De heer Gündogdu: In deze collegeperiode plannen zijn gemaakt, plus de eerste paal de grond in zien gaan.

De voorzitter: De plannen van deze periode. Mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, ik kan daar niks anders van maken. Als ik de stukken, lees als ik de jaarrekening bekijk, als ik naar de Bouwmonitor kijk, dan krijgen wij een overzicht van de gesloopte woningen, maar ook van de woningen die nu nieuw gebouwd worden. We zitten nu op 45 procent. En u kunt mij de projecten vragen en welke wijken en buurten dat zijn, maar u kunt daar volgens mij ook zelf naar kijken.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: Er wordt wel veel aandacht gevraagd. De heer Gündogdu, u mag een vraag stellen. U vraagt een nieuw plan.

De heer Gündogdu: Voorzitter, bij mijn weten is er geen enkel plan in deze collegeperiode gerealiseerd, of althans vastgesteld in de raad, waarvan ook de eerste paal de grond in is gegaan.

De voorzitter: Maar soms duurt het ook heel lang voordat zo'n paal de grond in gaat. Maar die vraag leg ik ook even neer bij de wethouder, of hij nog iets kan noemen, want dit wordt een oeverloze discussie. Een volgende. Ik had de heer Noldus, of had u nog een interruptie, mijnheer Kolkiliç? Nee. De heer Noldus, VVD, die had ik daarnet al even ...

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Vanavond over de grondexploitatie Middenzone, waar we het wederom hebben over de woningbouw. En wat ons betreft, zeer belangrijke, welkome toevoeging aan de stad, waar we het helaas al wat te lang over hebben, in een proces waar het allemaal tegenzit. En we hebben pijnlijk te constateren dat we de afgelopen jaren, volgens mij hebben we het in 2018 hier ook over gehad, eigenlijk netto woningen verloren hebben voor onze Dordtenaren. Dat is jammer. Maar goed dat er een nieuw plan voorligt, voorzitter. En de politieke vragen van vanavond gaan vooral over de wooncategorieën, op basis van prijs eigenlijk. En ik wil eigenlijk beginnen met een vraag aan het college, in ieder geval.

We hebben in het eerdere traject een aantal uitgangspunten benoemd met betrekking tot de doelgroepen. Zijn deze uitgangspunten qua doelgroepen, die we hier voor ogen hebben, nog overeind? Dat vind ik eigenlijk nog wel belangrijker dan de precieze prijssegmenten die we voor ogen hebben. We zijn, voorzitter, blij met de laatste zin van GroenLinks. Ik had eigenlijk een vraag voor GroenLinks, of er ook beeld was bij GroenLinks dat er ook behoefte is aan andere woningen? Gelukkig sloot de heer Uysal daarmee af. Want er is ook zeker behoefte aan koopwoningen, vrije huurwoningen, in allerlei segmenten. Zo de politieke discussie zich hier vooral over de sociale huur norm afspeelt, wil ik benadrukken dat die behoefte er zeer zeker is, zeker voor de VVD.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dan toch eventjes, wat er bij de Smart Delta iedere keer naar voren komt, dat staat eigenlijk haaks op wat u zegt. Kunt u daarop reflecteren?

De heer Noldus: Voorzitter, ik zie niet hoe de uitgangspunten van Smart Delta haaks staan op wat ik zeg. Ik ben wel blij dat mevrouw Stolk enorm blij is met de

bijeenkomsten en de informatie die we vanuit Smart Delta krijgen. Maar ik zie toch de behoefte in lijn met wat we hier aan het doen zijn, namelijk die behoefte is heel breed. In alle segmenten hebben we dingen nodig. Ook in de sociale huur moeten we dingen bijbouwen. We hebben het al gehad over de afspraken uit het politiek akkoord. Dan kan ik me helemaal aansluiten bij wat mijn collega's van het CDA en GroenLinks daarover hebben gezegd. Maar dat is wel hoe we daar op dit moment op schakelen. En de 45 procent is genoemd door mijn collega Uysal. Voor GroenLinks is dat misschien een prestatie om te trots op te zijn. Wij hebben daar eerder bij de jaarrekening onze zorgen over uitgesproken, dat we dat een beetje uit balans vinden raken. Zo kijken we ook tegen deze vraagstukken aan. Op dit moment ligt er een planvorming, 30 procent sociaal hier, in dit gebied. Voor ons is in ieder geval duidelijk, wat ook al vaker kwam, die 30 procentnorm zien wij over de hele stad. Sterker nog, die is geprojecteerd op die 4.000 woningen uit het politiek akkoord, waarvan we 1.200 woningen gaan realiseren in sociale huurwoningen. Welke dat zijn, er is al een vraag aan het college gesteld, maar in de Bouwmonitor krijgen we regelmatig updates. Collega Klerk gaf al aan, aan een aantal projecten. Ik fietste van het weekend nog langs de Noordendijk, en zie daar enorm grote getale woningen terug. Zo zijn er verschillende in de stad. Daar gebeurt echt het nodige op. Wat ons betreft is 30 procent per project niet alleen onhaalbaar, het is ook niet wenselijk, niet praktisch en niet nodig. Wij kijken daar echt anders naar. En die politieke afspraak, die we met elkaar gemaakt hebben, op 30 procent op heel de stad in de realisatie, die steunen we van harte en die zien we hier ook in terug, voorzitter. Kijk ik even of ik alles uit mijn woordvoering gehad heb. Misschien nog op die norm, want dat kwam wel een beetje terug ook in de vraagstelling van mevrouw Stolk. Wat ons betreft is ook de eerdere afspraak die gemaakt is, om het aantal gesloopte sociale huurwoningen te compenseren en daar 1.000 aan toe te voegen, nog steeds een uitgangspunt wat voor ons werkt. Dat is een besluit wat eerder genomen is. Dat is voor ons ook nog steeds de werkwijze. Daar is de politiek akkoord afspraak van die 1.200 woningen van de 4.000 ook een voortvloeisel uit.

En naar onze opvatting, als we daar heel veel meer op gaan programmeren, zit er een zorg in dat we gaan bouwen voor de sociale huurder die in Rotterdam geen woning meer kan vinden, in plaats van voor onze eigen Dordtenaar. Terwijl er juist ook heel veel woningzoekenden zijn, die nu een sociale huurwoning hebben die willen gaan kopen, mensen die op zolder wonen die in een koopwoning willen, mensen die willen doorstromen, senioren hebben we het eerder vanavond over gehad.

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter.

De heer Noldus: En dat zijn echt mensen die we niet alleen kunnen bedienen met, we bouwen alleen maar sociale huur.

De voorzitter: Een interruptie nog, denk ik. Nee, toch niet?

Mevrouw Van Herwijnen: Hier zo.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel. De heer Noldus gaf aan dat we niet moeten willen om boven die norm te gaan zitten en nog meer sociale huurwoningen willen realiseren.

Maar hoe komt hij erbij dat we boven die norm willen gaan zitten? Want u gaf ook al toe dat u al zag dat er een soort scheefgroei ontstaat, met betrekking tot woningcategorieën. Ik snap niet helemaal wat de heer Noldus bedoelde met die extra woningen.

De heer Noldus: Voorzitter, ik denk dat mevrouw Van Herwijnen doelt op dat ik zei, we hebben afgesproken eerder dat we de sloop compenseren en 1.000 netto sociale huurwoningen extra toevoegen, vanuit de Woonvisie. Dat is voor ons nog steeds een extra uitgangspunt. Die is ook gebaseerd op de behoefte die er is. En onze zorg, is als je veel meer gaat doen, dat je gaat overprogrammeren, dat je bijvoorbeeld de sloop die in Rotterdam gedaan wordt, compenseert en voor Rotterdammers aan het bouwen bent. Wat op zich een leuke verrijking is voor de stad, maar wat niet het doel is wat we hier vaak aan tafel hebben als we het hebben over bouwen voor Dordtenaren. Dan denk ik eerder aan, zorgen dat we onze betaalbare koopvoorraad uitbreiden en toegankelijk maken voor de doelgroep die daar behoefte aan heeft.

De voorzitter: Ik zie een vervolgvraag.

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter, dat overprogrammeren begrijp ik niet helemaal. Waar komt dat overprogrammeren vandaan?

De voorzitter: Het woord over.

De heer Noldus: Voorzitter, dat komt indertijd uit de Woonvisie en de aantallen die daarin genoemd zijn, die gebaseerd zijn op de vraag uit de markt en de behoefte die er is naar dergelijke woningen, gebaseerd op wat er is, fricties. Er komt binnenkort, denk ik, nog wat meer aan de orde als het stuk waar mevrouw Stolk het al over had, wat in Smart Delta Drechtsteden is toegelicht, richting de raad.

Maar daar zit wel onze zorg, als we meer bouwen dan feitelijk autonoom een vraag is in onze stad en regio, dan bouwen we voor de mensen erbuiten.

De voorzitter: Er stond ook nog een interruptie van de heer Hartmeijer hierop.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, niet zozeer een interruptie. Even een ordevoorstel. Want de heer Noldus geeft zelf ook aan, de Bouwmonitor. Ik weet niet wanneer die precies komt, maar er is volgens mij heel veel behoefte om breed over woningen te debatteren. En we gaan wel erg ver af van het oorspronkelijke onderwerp. Ik wil ook wel reageren op de heer Noldus met de betaalbare koop, maar volgens mij is een apart debat wijzer, op dit moment.

De voorzitter: Ergens is dat zo, maar er werd wel naar gevraagd. Dan wordt het ook daardoor breder. Ik zal proberen het wat meer in de gaten te houden. Ik neem ter harte.

De heer Noldus: Voorzitter, ik snap de oproep. Sorry.

De voorzitter: Was de woordvoering op zich klaar?

De heer Noldus: Ik wil nog afsluiten. Ik snap de oproep van mijnheer Hartmeijer, maar dat is ook wel onderdeel van onze afweging, waarom we zo kijken naar dat programma van die 30 procent. Als je zegt, je mag het alleen maar over de 30 procent hebben, niet meer over die andere 70, krijg je natuurlijk een scheve som. Ik wil afsluiten, voorzitter. We hebben nog wat zorgen en wat vragen over de grondexploitatie en de gemaakte keuzes, in relatie tot de parkeerexploitatie. Die zijn eigenlijk vorige week positief beantwoord. We zien dat positief in. We gaan dat ook kritisch volgen, met betrekking tot de parkeerexploitatie, vooral tot de beoogde doelgroepen die daar gaan parkeren. En wat ons betreft gaan we er heel snel mee aan de slag, om te zorgen dat die 700 woningen zo snel mogelijk gerealiseerd worden.

De voorzitter: Hier houden we het bij. Dank u wel. Gaan we naar de heer Kolkiliç, van DENK.

De heer Kolkiliç: Ik zal het kort houden, voorzitter. Wilgenwende, Amstelveen, Dordtse Hout, Dubbeldam, het Witte Dorp, Maasterras, Maasboulevard, dat zijn allemaal dossiers die door vorige colleges zijn gerealiseerd. Ik gun dit college van harte dat er nu na drie jaar eindelijk met een project gestart kan worden.

De voorzitter: Dat is kort en krachtig. Knap. Ik ga naar de heer Roggekamp van Gewoon Dordt.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, er is een paar keer gezegd, de 30 procent. Zoals wij hem zien, is over inderdaad de hele stad. En we zijn blij dat het niet per project is, want anders als je op hele dure grond sociale huurwoningen neer wil zetten, krijg je waarschijnlijk alleen een kartonnen doos. Terwijl als je op goedkopere grond dat zou doen, krijgen die mensen een mooi huis. En dan hebben we dat liever.

Wij willen ook niet op elke straattegel regeren. We houden het college aan die 30 procent, aan het einde. En we gaan ervanuit dat anders de kiezer bij de verkiezingen de huidige partijen wel afrekent. Daarnaast kijkend, kunnen wij instemmen met dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Laban, van ChristenUnie/SGP.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Even kijken. Vorige week hebben we een verhelderende beeldvormende commissievergadering gehad, en hebben we een beantwoording ontvangen op gestelde technische vragen. Waarvoor dank. Wat de ChristenUnie/SGP-fractie betreft wordt er in de politieke vragen te veel gefocust op het aandeel sociale huur. Uiteraard is mijn fractie er sterk voorstander van om in zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk te bouwen voor de doelgroepen waar het meeste behoefte aan is. Dat is dan ook de reden dat we kunnen instemmen met het raadsvoorstel. Het aandeel sociale huurwoningen is bijna verdubbeld. Helaas is dit ook deels ten koste gegaan van de sociale koop in de middenhuur. Ook zien we een toename van 31 woningen in de betaalbare koop naar 213 woningen, hetgeen mogelijk kan bijdragen aan doorstroming. Een herziening van het totale plan, om nog meer sociale huur en koop toe te voegen, zal er uiteindelijk alleen maar toe leiden dat mensen, waarvoor we dit doen, langer zullen moeten wachten op realisatie van dit plan. Dat betekent dat thuiswonende kinderen nog langer thuis moeten blijven wonen en dat partners in een echtscheiding noodgedwongen bij elkaar moeten blijven wonen. Voor de ChristenUnie/SGP zijn dit

ongewenste toestanden. En we roepen het college dan ook op om alles in het werk te stellen om dit plan zo snel mogelijk te realiseren.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de heer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, volgens mij ter afsluiting. Voorzitter, over wonen en gepaste woningen zijn we nooit uitgepraat. Dit blijkt al vanavond weer. Voorzitter, er is ooit eens een keuze gemaakt, en niet eens zozeer van het huidige college, maar zelfs van de eerdere colleges, we wilden een evenwichtige stad, waarbij zowel sociaal als middelduur, duurdere woningen zich in balans houden. Want we hebben altijd gezegd, we willen leren van onze fouten uit het verleden. Te veel sociaal in een wijk, daarvan hebben we geleerd dat dat ook niet aan de leefbaarheid altijd positief een bijdrage leverde. Het beleid is 30 procent sociaal over deze hele stad. En wat ons betreft hoeft dat niet per project te zijn. Maar dat heeft zich hier in dit voorstel concreet wel vertaald naar 30 procent. Althans 216 woningen zou dan 30 procent van het totaal aantal zijn, van 720. Dat halen we bijna niet. Maar in principe, terugkomend op de vraag van de VSP, 30 procent van het totale aantal 720, dat halen we hier wel. En waar we wel ons zorgen over maken, en daar is al door meerderen aan gerefereerd, voorzitter, is dat wij weliswaar 30 procent sociale woningbouw hebben aangegeven, is dat we de afgelopen jaren alleen maar, of heel vaak, hebben gesloopt. En de afgelopen jaren eigenlijk weliswaar nieuwbouw hebben gezien, maar dat zijn allemaal plannen van het vorige college. Wat mij betreft ook complimenten richting deze wethouder, in ieder geval, dat hij volhardend is dat hij dit programma voortzet. Maar van het huidige college, dat was mijn kritiekpunt van zojuist, plannen die zijn gerealiseerd en waarvan de eerste paal de grond is gegaan, is voor zover ik weet bijna nihil of minimaal. Wel even een zorgpunt richting het college. Dank u wel.

De voorzitter: Het is de beurt aan het college en de ondersteuning om in elk geval een aantal vragen te beantwoorden. Ik heb hier opgeschreven, de rekensom van de SP. Gaat het nog goed met de doelgroepen? Beantwoordt dit voorstel aan wat er is opgesteld over doelgroepen? En dat was van VVD. Op Ons Eiland zegt, welke nieuwe plannen zijn er deze periode ontwikkeld? En staat er überhaupt van een van die plannen al een paal in de grond? En ik heb eigenlijk toegevoegd, want het kwam toch een paar keer terug, de opgave van Smart Delta, hoe verhoudt die zich tot de opdracht in Dordt?

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Ik ga me toch in de beantwoording beperken tot de kaders die u aan ons heeft meegegeven, het college, als het gaat in het bouwprogramma en hoe zich dat vertaald heeft tot dit project. Ik snap dat u ... En dat hoor ik hier ook een bredere discussie over, het hele woonprogramma van de stad. Maar ik denk dat we dat beter aan de hand van de Bouwmonitor kunnen voeren. En die komt echt nog voor de zomer uw kant op. Even teruggaand naar de kaders die u ons, college, heeft meegegeven. Dat start bij de Woonvisie, die u heeft vastgesteld in de vorige raadsperiode. Waarbij u heeft gezegd, college, u staat aan de lat om 11.000 woningen te gaan toevoegen tot met 2031. Dat waren er 10.000 overigens, toen we het aan de raad voorstelde. Maar toen zei de raad, het moeten er 11.000 worden, want we willen dat u binnen die 10.000 ... Er zouden er 1.000 sociaal gebouwd worden. We willen dat u 1.000 sociale woningen extra bouwt, omdat we ook willen dat wat gesloopt wordt, dat was dan wel die 1.000 die nieuw gebouwd worden, dat er ook 1.000 nieuwe sociale woningen bijkomen. Dat was de opgave van 2.000 sociale huurwoningen. Vervolgens heeft u begin

deze periode aan ons de opdracht meegegeven bij de woonbrief, die er lag toen, om de sociale ... Waar het ging om de sociale voorraad, ook nog eens een keer te zorgen dat er 100 extra woningen, die wel in het sociale segment zaten, maar door derden werden ontwikkeld, door private ontwikkelaars ... Waarvan je weet dat die op termijn weer worden doorverkocht, die verdwijnen dan. Die zouden dan potentieel uit de sociale huurvoorraad kunnen verdwijnen. Heeft u gezegd, die willen we graag dat die door corporaties worden ontwikkeld. En we willen dat jullie kijken of in deze periode nog 150 extra sociaal gepland kunnen worden. Dat zijn de kaders die ons heeft meegegeven. Terecht werd al even aangehaald, in de jaarrekening hebben we dat ook aan u laten weten, voor deze periode worden er zo'n 1.800 ruim, 1.860 sociale woningen gerealiseerd. Dat is, als je het kijkt op de doelstelling van 4.000, inderdaad die 45 procent. En nu, in dit plan, hebben we een vertaalslag gegeven aan de opdracht die u ons heeft gegeven, zorg dat er meer sociale woningen ook door de corporatie worden ontwikkeld. In dit plan zaten oorspronkelijk 108 woningen in het sociaal programma, maar die zouden door private partijen worden ontwikkeld. We hebben nu gezorgd dat de volledige voorraad sociaal hier door Trivire kan worden ontwikkeld, oftewel door de corporatie. Daarmee hebben invulling gegeven aan de opdracht die u ons heeft gegeven, om te zorgen dat die niet door derden, maar door corporaties zouden worden ontwikkeld. Daarnaast hebben we oorspronkelijk, buiten 108, er nu 208 geprogrammeerd, omdat u bij Spuiboulevard eerder het besluit heeft genomen, hebben we gezegd, hier gaan ze er niet extra programmeren, maar zorgen dat ze dan in de Middenzone landen. Dan voor wat betreft de rekensom. De oorspronkelijke totale programmering was al 720 woningen. En er is puur geschoven binnen het programma.

De SP kwam vooral op een percentage, omdat, als ik het even zo beluisterde, de aanneme was, er waren eerst 100 woningen minder. Dat is de verklaring. En dan klopt het, dan is het afgerond 30 procent. Het is 29 procent. Dat zijn 208 woningen. Daarmee hebben we invulling gegeven aan die kaders, die u ons heeft meegegeven. Dan even over de snelheid, en hoeveel plannen zijn er gemaakt, hoeveel eerste palen zijn er dan geslagen? Kijk, wij doen er alles aan om zo snel mogelijk harde planvoorraad te creëren en om ons naar vergunningsverleningstraject zo soepel mogelijk te laten verlopen, zodat ook vervolgens de bouw zo snel mogelijk daarna kan gebeuren. Maar de realiteit is wel dat op het moment dat je een bestemmingsplan vaststelt en het moment dat de eerste huizen, sleutels worden opgeleverd, dat is bijna nooit in een en dezelfde bestuursperiode. Ik vroeg net aan mijn buurman, hoeveel was dat eigenlijk bij Amstelveen? Volgens mij hebben we toen net het bestemmingsplan de vorige periode vastgesteld. En ik denk dat het toen de eerste palen waren die erin gingen, aan het eind van die bestuursperiode. Ik wil maar zeggen, het is een continuüm. En u moet vooral kijken naar de vooruitzichten. En zie je daarin dat de verwachting nog steeds is dat je een goede realisatie aan woningen krijgt. En dan zit je op het aantal van, zeggen we, het mooiste zou zijn de bovenkant, 1.000 per jaar. Maar je hebt af en toe tijden dat het even wat minder gaat en tijden dat het weer goed gaat. Laten we zeggen dat je altijd moet zorgen dat je in een bandbreedte van 500 tot 1.000 woningen eigenlijk per jaar aan realisatie wil zien, qua tempo. En als je dat continu volhoudt, dan ben je over een langere periode gewoon goed bezig als stad, en zorg je dat er gewoon continu woonvoorraad toegevoegd wordt.

De voorzitter: Interruptie, de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, niks ten nadele van het college dan wel deze wethouder, maar dan is wel het eerlijke verhaal dat we niet 4.500 woningen door de huidige collegeperiode realiseren, maar dat dat een na-ijleffect is van besluitvorming in de vorige periode, zoals dat ook voor de volgende collegeperiode zal zijn. Dat is even wat u wilde rechtzetten?

De heer Burggraaf: Het wordt bijna een soort tekstexegese. Want als je even kijkt, voor deze periode hebben we ons gecommitteerd om 4.000 woningen te realiseren. En dat is opgeleverd wordt, en daarin de verhoudingen. Als je gewoon kijkt, hoeveel bestemmingsplannen zijn uw kant opgegaan, waarin we ook weer ... Nu ligt Oranjekwartier voor als een bestemmingsplan. Dat is wel sloop en nieuwbouw. Maar er wordt uiteindelijk ook meer sociaal terug gerealiseerd. Spuiboulevard, die u onlangs heeft vastgesteld. Dan stel ik wel vast dat we gewoon in het creëren van harde planvoorraad daar gewoon goed op tempo zitten. De grootste klap deze periode, dat zal zo meteen de discussie worden kort voor de zomer over het Maasterras, want dat zijn echt grote aantallen woningen. Dat is ook de realiteit, als je echt weer ... De vorige periode hebben we de grootste woningen toegevoegd, met het vaststellen van bestemmingsplan Amstelveen, 800 woningen. Spuiboulevard hebben we onlangs gedaan, zitten we op ongeveer 500 woningen. Als je echt weer over serieus grote aantallen gaat, dan is het enige realistische project op korte termijn weer het Maasterras, om daar ook weer heel veel woningen toe te voegen.

En is dat in dit traject meer een bijstelling van het programma wat er al stond. Dat aan context. En dan was de vraag van de Dordtse VVD nog, of de uitgangspunten kloppen met de doelgroepen die zijn vastgelegd? En mij is even niet scherp op welke doelgroep u doelt en wanneer we die hebben vastgesteld.

De heer Noldus: Voorzitter, om die vraag nog te verduidelijken. We hebben eerder in het besluitvormingstraject over de Middenzone doelgroepen voor ogen gehad, waar het plan op gebaseerd is. En mijn vraag was, of de beoogde doelgroepen en de invulling, waar toen keuzes over zijn gemaakt, over openbare ruimte, over verkaveling, over de type bouw, of die doelgroepen nog steeds het uitgangspunt zijn bij de verdere studies en ontwikkeling van dit gebied?

De heer Burggraaf: Dan doelt u, denk ik, op het moment dat we het bestemmingsplan hebben vastgesteld, de eerste keer, voor deze ontwikkeling?

De heer Noldus: Ik twijfel oprecht even of het het bestemmingsplan was of de besluitvorming rondom de bouwenvolp, maar het zat wel in die periode.

De heer Burggraaf: Ik zou deze dan eigenlijk technisch willen maken, de vraag. En ik ga hem nog beantwoorden. Want ik kan gewoon nu even niet scherp terughalen welke doelgroepen we exact hebben geformuleerd.

De voorzitter: Ik hoor een aanvulling, dat het zou gaan om 2018. Dat vergemakkelijkt het zoeken misschien.

De heer Burggraaf: Wat ik laat doen, is even goed kijken, wat zijn toen de uitgangspunten op doelgroepen geweest? Welk programma hebben we nu erop zitten?

En verwachten wij dat die aansluit bij de doelgroepen die u toen beoogd had? Kijk, wat ook zo is, we hebben nu nog niet een marktpartij aan boord die het gaat ontwikkelen. En dat hebben we ook aangegeven, dit is een inschatting van het Woonprogramma, waarbij vaststaat dat dit het aantal is wat aan sociaal komt, waar vaststaat dat het aantal twee derde in totaal betaalbaar komt, maar waar nog niet vaststaat wat precies de mix wordt van verschillende woningen. Omdat ook daar de marktkennis voor zo meteen benut wordt om te zeggen, zo'n type woning past bij deze doelgroep. Dat kan je nu ook nog niet helemaal zo hard vastleggen. Maar nogmaals, ik zorg dat wij daar nog even separaat, na deze vergadering, kort op reflecteren.

De voorzitter: Nog een vraag van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, misschien technisch. Maar wij hebben natuurlijk afscheid genomen van de vorige ontwikkelaar, vanwege bepaalde redenen. Nu komt er een verschuiving in het programma. Wat is uw inschatting, dat mogelijk ontwikkelaars met deze verschuiving zich aanmelden om dit project te ontwikkelen? Heeft u daar inzage in, of zijn er al verkennende gesprekken?

De heer Burggraaf: Voorzitter, u vroeg bij de vorige commissie om even bijgepraat te worden over de ontwikkelingen rondom het juridische proces. En dat gaan we 13 mei in beslotenheid met u doen. En dan zou ik u graag daar verder over bijpraten.

De voorzitter: Dan nog even de vraag over Smart Delta, en hoe zich dat verhoudt tot Dordt?

De heer Burggraaf: Voorzitter, kijk, maar dat is wat ik net zei, dan gaan we hier een heel breed debat voeren, eigenlijk terugvoerend tot aan de Woonvisie. En dat lijkt me hier niet echt verhelderend werken met elkaar. Want dan ga ik allerlei cijfers noemen en inzichten, et cetera, waarvan je aan de andere kant van de tafel niet op hetzelfde informatieniveau zit. Ik denk dat dat slimmer is, verstandiger is om dat gewoon te bespreken op het moment dat we het weer over de Bouwmonitor hebben. Waarin we terugkijken, hoe lopen we met de plannen? Een stukje vooruitblik hebben. Ik zou zeggen dat het niet zo heel relevant is voor dit stuk. Dat heb ik net proberen te duiden, binnen welke kaders we dat in dit project nu vertaald hebben.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Dan onthouden we die wel. Dan moeten we die wel vastleggen, dat we die bij die Bouwmonitor echt meenemen, dat het een duiding krijgt.

Mevrouw Stolk: En ook, wanneer komt die Bouwmonitor ongeveer?

De heer Burggraaf: Voor zover ik weet, komt die voor de zomer. Maar ik durf nu niet een exacte datum te geven.

De voorzitter: Wil iemand nog heel graag iets zeggen? We kunnen natuurlijk nog een heel rondje doen van, hoe sta je erin? Een kort standpunt innemen over hetgeen besproken is, en het voorstel wat voorligt.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: Volgens mij waren de meeste fracties heel uitgesproken. U wil nog uw twee minuten spreektijd, denk ik, van het begin.

De heer Katif: In die zin ... Nee. U mag er vijf minuten ook van maken. U had mij iets beloofd.

De voorzitter: Maar ik zit ook even te tasten van, zijn er nog mensen die hier nog iets op willen zeggen? Ik denk dat elke fractie zich duidelijk heeft uitgelaten. En dan geven we met zijn allen de heer Katif gewoon de kans om zijn woord nog te voeren. Gaat uw gang.

De heer Katif: Met zijn allen. Voorzitter, het punt aan het eind van mijn pleidooi, die zou ik graag willen houden over parkeren. Dat is nog helemaal niet aan de orde geweest hier. Maar voor ons is dat een belangrijk punt. De Gezondheidsboulevard is een intensief gebruikt gebied, met zorg, onderwijs, sport en nu ook woningbouw.

En vraagt om realistisch parkeernormen. Ik herinner het college aan de normen die de raad op 4februari jongstleden heeft vastgesteld. We zijn voor veel locaties een stap vooruit. Maar voor de Middenzone vinden wij, als Beter voor Dordt, het niet passend. Dit project is gestart op basis van eerdere uitgangspunten, 2019, voorzitter. Het college kies er nu voor om alsnog nieuwe normen toe te passen. Wat ons betreft een verkeerde keuze. Daarom zullen wij, dat kondig ik bij deze aan, een motie indienen voor de Middenzone, de oorspronkelijk parkeernormen. En uiteraard zullen ook nog, naast die ene motie, twee moties, die gaan over Albert Schweitzer ziekenhuis, en te onderzoeken of er een uitbreiding van een parkeergarage haalbaar is, in een samenwerking. En de tweede en de derde zal gaan over de invoering van een speciaal abonnement voor frequente parkeerders in het Gezondheidspark. Tot zover, voorzitter.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Wacht even. Griffier, heeft u het kunnen noteren? We hebben twee moties en amendement, of drie moties?

De heer Katif: Het zijn drie moties. En die zal ik gewoon even ook schriftelijk naar de griffie proberen door te geven.

De voorzitter: De heer Gündogdu wilde daar eerst iets over vragen?

De heer Gündogdu: Ja, voorzitter. Want voor zover ik weet, de Businesscase parkeren komt toch separaat naar ons toe?

De voorzitter: Ja, dat komt in een PEX, volgens mij.

De heer Katif: Dat klopt, voorzitter. Maar Beter voor Dordt kiest ervoor om bij dit onderwerp het gewoon aan te halen. En dat is het recht van iedere partij, om dat gewoon te doen.

De voorzitter: Het is uiteraard uw recht om moties in te dienen. Maar ik vraag me af of dat dan een motie vreemd wordt, of dat het hieraan opgehangen moet worden?

De heer Katif: Voorzitter, hoe u ook wil, ik zou het gewoon als motie, of de commissie als motie willen indienen, maar kan het ook als vreemd. Maar volgens mij past het gewoon precies in datgene wat wij met elkaar nu bespreken, denk ik.

Dn Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus, VVD.

De heer Noldus: Een soortgelijke vraag als de heer Gündogdu. Want ik ben dan toch even benieuwd, we hebben aan onze kant ook een aantal vragen gesteld over parkeren. Hebben we ook daar bevindingen bij. Wel wat goede, richtinggevende antwoorden op gekregen. Maar vooral de toezegging vorige keer dat we de parkeerexploitatie met elkaar nog gaan bespreken en dat we het hier over de grondexploitatie hebben, niet over parkeernormen, in die zin.

Enkel dat in de grondexploitatie keuzes gemaakt zijn om de parkeergarage daar niet uit te realiseren. Ik ben toch benieuwd of daar dan ... Dat is een andere strekking dan de richting die ik in de motie van Beter voor Dordt beluister. Ik vraag daar toch enige toelichting op.

De heer Katif: Die motie heeft u nog niet eens gezien. U doet gewoon een uitspraak wat eigenlijk helemaal niet, wat mij betreft, niks doende, want de motie moet ik nog uitspreken. Ik heb alleen maar aangegeven de titel van de motie. Meer niet.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Maar die titel zegt wel wat, toch?

De heer Katif: En voorzitter, ik heb ...

De voorzitter: Die zegt wel iets. Het gaat over parkeren.

De heer Katif: Dat zegt wel wat. Maar, voorzitter, met alle plezier wil ik het wel uitleggen. Maar dan zou ik zeggen, wacht u even de gemeenteraad even af, want dan kunnen wij met elkaar even daarover debatteren. En de norm is twee minuten. Dan zullen wij daar keurig netjes antwoord op kunnen geven, waarom wel? En als u dat ondersteunt, doet u het. Doet u het niet, dan is het ...

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Wacht. Ik zie twee mensen die hier nog op willen reageren. De heer Klerk.

De heer Klerk: Ik twijfel even. Kijk, het staat iedere fractie natuurlijk vrij om moties in te dienen. Maar volgens mij gaat dat over een ander onderwerp. In het kader van vergaderhygiëne, lijkt het me handig om dat op een ander moment te laten plaatsvinden. Maar ik ga er niet over.

De voorzitter: Mevrouw Stolk sluit zich daarbij aan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, kijk, als het gaat over, en ik weet het niet, want we gaan nu even invullen, dat we uitzonderingen gaan maken voor de Sportboulevard, voor het personeel van het ziekenhuis, daar vinden wij ook wel wat van. Daar heeft Beter voor Dordt zich nooit achter verscholen. Dat heeft de SP en de VSP samengetrokken, om dat betaalbaar te houden. Dan zou ik liever eerst die discussie gaan voeren met elkaar in een commissieverband, zowel beeldvormend als oordeelsvormend, in plaats van dat we volgende week een motie vreemd op ons bord krijgen, waar, laten maar zeggen, de meningen dan heel ...

De voorzitter: Het debat nog niet over gevoerd is.

Mevrouw Stolk: Ik denk dat het dan een heel lelijk debat gaat. Laat ik het dan zo zeggen.

De voorzitter: Je loopt ook het risico dat er helemaal geen debat komt, omdat misschien iedereen zo reageert als nu van, het is nu niet aan de orde. Ik hoor in elk geval de oproep om het niet nu in te dienen. Maar het staat u uiteindelijk altijd vrij. Dat gaan we niet ...

De heer Katif: Voorzitter, ik beslis daar niet zelf over. Er is ook een fractie, gelukkig. En zoals wij altijd met elkaar afgesproken hebben, breng het terug naar je fractie. En ik zal de fractie daar gewoon op de hoogte stellen. En u wordt daarvan op de hoogte gesteld.

De voorzitter: Prima. Dat horen we dan. De oproep is van meerdere kanten gedaan, omdat die PEX en die parkeergarages en toestanden nog komen. Dan even over het voorstel wat nu voorligt. Daar moeten we mee verder naar de raad. En dan is het even de vraag, wordt dit een hamerstuk, een stemstuk of een bespreekstuk? Dat ligt eraan of die moties er wel of niet echt bij horen, dan wordt het vanzelf een bespreekstuk. Als het een bespreekstuk wordt, dan twee minuten of vijf? Twee, hoor ik.

Mevrouw Stolk: Wordt het een bespreekstuk?

De voorzitter: Als die moties erbij passen, dan wordt ... Dat is even de vraag.

Mevrouw Stolk: Dan wordt het automatisch een bespreekstuk. Maar vanuit de VSP zijn we blij dat we dit debat hebben kunnen voeren. Daarbij zeg ik niet dat we tot consensus zijn gekomen. Maar in ieder geval blij dat we het debat hierover voeren. En het is inderdaad, wat de wethouder aangeeft, doe dat dan dadelijk ook bij de Bouwmonitor. Dat zullen we ook zeker doen. Wat ons betreft gaan we er nu niet voor liggen. Er moet gebouwd worden. Wat ons betreft kan het als hamerstuk naar de raad.

De voorzitter: Wie stemt in met het idee hamerstuk, tenzij? Dat is duidelijk. Het gaat als hamerstuk door naar de raad. Dan aanvullend moet er nog even iets meegedeeld worden. Vorige week is aangegeven dat er best wel behoefte is om meer informatie te krijgen over de juridische procedure die er loopt. En los van dit hele raadsvoorstel wil ik jullie voorleggen, gaat de commissie akkoord om die juridische procedure ook met elkaar te bespreken? En dat wordt dan waarschijnlijk op 13 mei. Maar het gaat er vooral om, willen we dat dat ook besproken wordt en willen we die informatie graag ontvangen?

Even handen omhoog als het een ja is. De juridische procedure die hieraan vastzit, met Ballast Nedam.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Dat is bij dezen genoteerd. De heer Roggekamp. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, ik wilde zeggen, er is voor ons niet heel direct behoefte aan. Maar hij is net al in meerderheid aangenomen. Maar als er iets is wat voor ons relevant is, dan verwachten we daar proactief informatie over. En tot die tijd is er, wat ons betreft, geen behoefte aan een sessie op een lopende procedure, op dit moment. Maar goed, hij is net wel bij meerderheid besloten, geloof ik.

De voorzitter: De meerderheid heeft wel graag ... En dan kunnen ook natuurlijk meteen de vragen gesteld. Volgens mij hoef ik niks meer te melden nu, want het is een wat ingewikkelde annotatie. Ik wil u allemaal bedanken voor het goed meedoen. En het was eigenlijk best wel een pittig debat. Wilt u allemaal de flesjes en kopjes meenemen? En ik wens u wel thuis.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 27 mei 2025.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

P.A.C.M. van der Velden